İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

Hayat Ansiklopedisi
47
İncı cüzü çıktı

Cumhuriyet

Onuncu sene: No. 3472

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366, Tahrir müdürü: 23236, İdare müdürü: 22365, Matbaa: 20472

Çarşamba 3 Kânunusani 1934

Hayat Ansiklopedisi
Büyük bir kütüphaneyi bir arada evinize getiren en faydalı eserdir. Her evde bir tane bulunmak lâzımdır.

Üniversiteyi nasıl Takviye edebiliriz?

Eğer medreseler asırların tekâmülünü takip etmiş olsalardı bugün Türkiyede Avrupanın mümasil müesseselerile omuz öpüşen yüksek ilim ocakları yanardı. Garpteki yüksek ilim müesseselerinden birçoklarının menşeleri vaktile bizimkilerine benziyen medreselerdi. Ancak bizde ilim çok geçmeden dinî bahislere hasredilmiş ve onda da mahdut ve adeta sabit fikirlere irca kılınmış olduğundan Türkiyede içtihat kapısı gibi marifet kapısı da kapanarak memleketimiz ilim noktasından orta çağ hurafelerine esir kalmıştır. Bu suretle ilim maksadından ayrılan medreseler tereddi ede ede ilmin çığırından dahi çıkmışlar ve ondan alabildiğine uzaklaşmışlardır. O kadar ki nice zaman sonra Türkiyede ilmi tesis edebilmek için medreselerle mücadele etmeğe mecburiyet elvermis ve nihayet ancak medreselerin ilgasile hakikî maarif vahdetini yeniden tesis etmek mümkün olabilmiştir.

Bu mukaddemeyi sunun için yaziyoruz ki memleketimiz ilim bahsinde doğru yoldan ayrılmış olmanın cezasını ağır çekmiştir, belki hâlâ da çekmekte bulunuyor. Memleketin hayal meyal sezdiği ilme gösterdiği itibar bütün medreselere zamanlarına göre temin olunmus evkaf varidatından istifâdâ olunabilir. Eğer doğru yolda yürünülmüş olsa idi bu evkaf hakikaten ilme istinat noktası olmakta devam ederek bugün bir değil, müteaddit Üniversitelere meydan vermis bulunurdu. Medreselerin ilimle alâkaları o kadar münkati olmuştu ki onları ilga ettiğimiz zaman memlekette ilmi temmiyeye tahsis edilmis olan evkafın birdenbire aidivet cihetini tayin edebilmekte kendimiz bile hâlâ yenilemiyen zorluklar çekmekten kurtulamadık. Şimdi ilmi biz yeniden kuruyoruz, onun istinat noktalarını da yeniden yeniye tekrar vücude getireceğiz. İlmin ancak büyük fedakârlıklarla yürütülüp yükseltilebileceğini görmeğe ve takdir etmeğe basladık zannediyoruz. Hakikî Üniversiteyi kurduğumuz zaman karşımıza çıkan hakikatlerden biri bu oldu.

* *

Darülfünundan Üniversiteye geçerken bize bu intikal devresinin fevkalâde bir masrafa mal olacağını tahmin etmistik. Filiyat tahminimizi geçti. İlk merhalede tahmin harici bir buçuk milyon liradan fazla masraf zarureti karşısında kalmaktan mütehayyir olmuştuk. Halbuki o kadar da değilmis. Gittiğimiz yolda ilerledikçe fevkalâde masarifin iki milyonu bile geçmek istidadında olduğunu da gördük. Mühim kısmı bir defaya mahsus olan bu fevkalâde masraflardan belki bazılarını tasarruf etmek kabil olurdu. Fakat ne miktar tasarruf edersek edelim ilmin parasız tesis ve idamesine imkân olmıyacağını olsun bu vesile ile öğrenmiş bulunuyoruz. O kadar ki herhangi bir Üniversiteyi devlet bütçesinden aldığı aidatın kadrosile hakikî bir ilim ocağı halinde yürütmenin zor olduğunu ve zor olacağını da kezalik bu meyanda anlamağa başlıyor gibiyiz. Filhakika Üniversitelere resmî devlet bütçesi haricinde bütün memleketin muhtelif suretlerde ayrıca ciddî himmetleri taallûk etmek lâzım geliyor. Vaktile medreselere tahsis olunup mahalline masruf olmamış olmaktan dolayı heder olan evkaf yerine şimdi Üniversitemizi dayayıp tutacak yeni evkaf vücude gelmesini zarurî buluyoruz.

* *

Harp sonu hayatının fevkalâdelikleri içinde tahsilin her derecesi eski sine kıyas olunamıyacak bir pahalılık, bir çoğa mal olmak vaziyeti meydan almış bulundu. Ezcümle yüksek tahsile gelen talebeden neharî olanlarının birçoğu ayni zamanda hayatlarını kazanmak mecburiyetinde de bulunuyorlar. Maişet derdi ile bir arada yürütülecek tahsilin kör topal olmaması için pek fevkalâde fitratlere ihtiyaç vardır. Herkesten bu fevkalâdeliği beklemeğe hakkımız yoktur. Ne hacet, biz talebenin değil, hocanın bile hayatını yalnız tedrise hasrederek bunun haricindeki meşgalelerini kısaltmasını lüzumlu görmüştük. Düşünün ki talebe içinde tahsilini ilmî taharrilere doğru ileriletecek fevkalâde istidatlar bulunabilir. Bu hal yüksek kabiliyetli bazı hocalar için evleviyetle varittir. Bu ilmî taharri ve tetkiklerin yapılmasını resmî bütçenin dar çerçevesi kolaylaştıramaz. Üniversitenin bütçe haricinde kendisine mahsus ayrı bir kasası bulunmadıkça ilim için ilim yolunda yürümenin bütün şartları yerine getirilmiş olamıyacaktır.

Misal olarak Belçikada harpten sonra üniversiteleri takviye etmek üzere muhtelif teşebbüsler mahsulü olarak meydana getirilen evkaf yekûnunun bizim paramızla 20 milyon liraya vâsıl olmuş olduğunu zikredebiliriz [1]. O kadar para bizim için şimdilik bir

[1] Belçikadaki bu yüksek tahsil evkafı hakkında gazetemizin bu nüshasına kâfi malûmat koyuyoruz. Bu malûmatı üçüncü sahifemizde bulacaksınız.

Garezkârane şayialar tekzip olunuyor!

Evrakı naktiyenin ikiye bölünmesi suretile mecburî bir dahilî istikraz yapılacağı şayiaları tamamen uydurmadır

Ankara 2 (Telefonla) — Hükûmetçe müzakere edilmekte olan iktısadî program münasebetile İstanbulda bazı malî mehafilde deveran ettiği söylenen şayialar asılsızlıkları ilk nazarda anlaşılacak çirkin uydurmalar olduğu halde vaziyeti sarahatle ifade etmek için salâhiyettar menabiden tahkikatta bulundum. Bu şayialardan hükûmetin tedavülü genişletmek ve sanayi programını tatbikatında kullanmak üzere mevcut evrakı naktiyeyi ikiye bölerek bütün halktan mecburî bir istikraz yapacağı ve ecnebi bankalar da dahil olduğu halde bütün bankalardan ayrıca istikraz şeklinde para alacağı hakkındaki rivayetler tamamen asılsız tasniattan ibarettir.

Hükûmetin mecburî istikraz gibi millî para için tehlikeli ve hiçbir esbabı mucibeye müstenit olmıyan bir hattı hareketi terviç etmiyeceğinin en kuvvetli delili, iktısat ve tasarruf haftası münasebetile Başvekil Paşanın söylediği nutuktur. Hükûmetin millî para hususundaki büyük hassasiyeti millî parayı müstakar tutmak için tevessül ettiği birçok esaslı tedbirler, çirkin ve garazkârane tasniatın umumî hayatta hergün tecelli eden fiili tekzipleridir. Bundan başka bugün sun'î olarak tedavülü genişletmek ihtiyacı da yoktur. Merkez Bankasının altın stoku %100 karşılıklı olarak daha 15-20 milyonluk banknot çıkarılmasına müsait olduğu, bundan başka Reeskont ve bazı devlet tahvilleri mukabilinde Merkez Bankası kanununa tevfikan tedavüle para ihracı mümkün bulunduğu halde buna tevessül edilmemiştir. Tedavül ihtiyacı ancak yeni sanayiin teessüsünden ve ziraî müstahsalâtın kıymetlendirilmesinden sonra genişliyebilirken halen tedavülde bulunan para ile normal şekilde tedavüle çıkarılması imkânı her zaman mevcut olan paranın bu ihtiyacı uzun bir zaman için belâğan mabelâğ karşılıyacağı muhakkaktır.

(Mabadi 3 üncü sahifede)

Romanyada vaziyet gittikçe karışıyor

M. Titulesko istifa etti, yeni Başvekilin de çekileceği söyleniyor, tevkifat devam ediyor

Londra 2 (A.A.) — «Deyli Meyl» gazetesi, Bükreşten öğreniyor:

M. Titüleskonun kral Karole bir telgraf çekerek Romanyaya dönmeği reddettiğini ve hariciye nezaretinden istifa eylediğini bildirdiği haber veriliyor.

M. Titüleskonun bu kararına sebep olarak M. Dukanın hayatının muhafazası için kâfi derece tedbir alınmadığını bildirdiği söyleniyor.

Bu haberin kabine azaları arasında derin bir heyecan uyandırdığı anlaşılıyor.

Ayni zamanda haber verildiğine göre, Kral Karol, Enfluenzadan muzdarip olduğundan M. Duka için yapılacak millî cenaze merasimine iştirak edemiyecektir.

Diğer taraftan, başvekil M. Angelesko, Kraldan bu vazifeyi üstünden almasını istediği rivayet olunuyor. Başvekilin ismi, demir muhafızların «mahkûmlar listesinde» bulunmamakla beraber hükûmetin başında kalmak istememektedir.

M. Bratiano, sıhhî esbaptan dolayı başvekâleti hiç te uhtesine almak niyetinde olmadığını bazı dostlarına söylemiştir.

Havas ajansının verdiği malûmat

Bükreş 2 (A.A.) — Ajans Havasın muhabiri bildiriyor:

Salâhiyettar mahafil, Hariciye Nazırı M. Tituleskonun istifasını ne teyit, ne de tekzip etmemekte musırdır.

Maamafih iyi haber alan mehafilin noktai nazarına göre Hariciye Nazırı, istifasını Krala göndermiştir. Bu karar M. Dukanın vefatile yeni bir siyasî vaziyet hâdis olmasından ileri gelmiştir. Eski kabinenin hükmü kalmadığından, yeni bir heyet teşkili icap etmiştir. Arkadaşlarına karşı hiçbir fikri muhalefet beslememekle beraber, M. Titulesko, yeni vaziyeti inceden inceye tetkik etmek ve hangi şartlar altında, bundan böyle, hükûmete iştirak edebileceğini anlamak mecburiyetindedir.

Bu akşam, daha aydınlanmış bir vaziyet karşısında bulunulması çok muhtemeldir.

M. Tituleskonun istifa haberi, siyasî mehafilde derin bir hayret uyandırmış, ayni zamanda umumî siyasî vaziyeti pek ziyade iğlâk etmiştir.

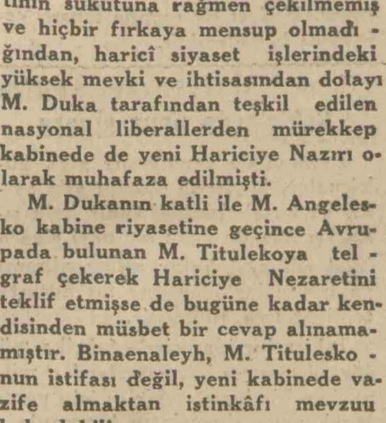

M. Titülesko

Anadolu Ajansının haberleri

Bükreş 2 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Dün gecedenberi M. Titulesconun kabineden çekildiğine dair çok kuvvetli bir şayia deveran etmektedir.

Malûm olduğu üzere M. Titulesko elyevm Sen Moriste bulunuyor. Mumaileyh evvelce millî köylü fırkasının kabinesinde Hariciye Nazırı olduğu halde Valda hükûmetinin sukutuna rağmen çekilmemiş ve hiçbir fırkaya mensup olmadığından, haricî siyaset işlerindeki yüksek mevki ve ihtisasından dolayı M. Duka tarafından teşkil edilen nasyonal liberallerden mürekkep kabinede de yeni Hariciye Nazırı olarak muhafaza edilmişti.

M. Dukanın katli ile M. Angelesko kabine riyasetine geçince Avrupada bulunan M. Titulekoya telgraf çekerek Hariciye Nezaretini teklif etmişse de bugüne kadar kendisinden müsbet bir cevap alınamamıştır. Binaenaleyh, M. Titulesconun istifası değil, yeni kabinede vazife almaktan istinkâfı mevzuu bahsolabilir.

Burada M. Tituleskonun, demir muhafızların kara listesinde dahil

Mabadi 5 inci sahifede

Bakır altındır, fakat...

Bakırı demiryolu altın yapar

Demiryolunu da, vatandaşlar, siz vücude getireceksiniz

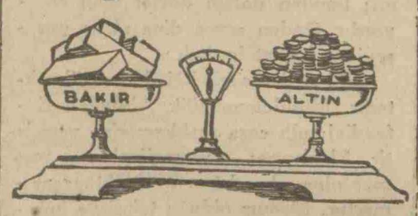

Evet, bakır altın kıymetindedir, fakat bakırı altın yapacak vasıta demiryoludur. Demiryolunu ise vatandaşların himmeti yapacaktır.

Ergani bakır yolu inşa edilmedikçe, Erganideki bakırların altın olmasına, memlekete servet ve refah getirmesine imkân yoktur. Fakat bu demiryolu yalnız Ergani bakırlarını altına tahvil edecek değildir. Ayni zamanda o yolu yapmak için açılan istikraza iştirak eden ve tahvilât satın alanlar da mühim faydalar temin edecektir. Yüzde beş faiz gibi hayli yüksek bir faiz ve tayyare piyongosunu andıran ikramiyeler, Ergani demiryolu istikrazı tahvillerini, halk için çok istifadeli bir sekle sokmuştur. Bu istikraza iştirak edenler hem memlekete, hem kendilerine hizmet etmiş olacaklardır.

Reisicumhur Hz. ve yeni yıl

Ankara 2 (A.A.) — Riyaseticumhur Umumî Kâtipliğinden: Reisicumhur Hazretleri yeni yılı kutlamak vesilesile, meb'us ve vali beyefendiler, Belediye ve C. H. Fırkası reisleri, profesörler ve halk tarafından gönderilmiş olup haklarındaki derin sevgi ve saygıyı gösteren tel yazılarından çok mütehassis olduklarının, yeni yılın da büyük milletimizin yükseliş ve ilerileyiş yolundaki savaşlarında muvaffakiyetler dolu geçmesini dilediklerinin bildirilmesine Anadolu ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Büyük ikramiyeye yeni sahipler çıktı

Çatalca Maarif memuru bileti başkalarına satmış

Uğurlu biletin yirmi sahibinden biri Belgrat köy muallimi Fuat Bey

Tayyare piyangosunun 500 bin liralık büyük ikramiyesini kazanan 14045 numaralı biletin onda bir parçasına sahip bulunan Çatalca maarif memuru Abidin Bey telgrafla şehrimize çağrılmıştı.

Fakat dün biletin bugünkü sahibinin Abidin Bey olmadığı meydana çıkmıştır. Abidin Bey, sarimizden aldığı yılbaşı Tayyare piyangosuna ait 20 biletin bir kısmını Çatalcada satmıştır.

(Mabadi 3 üncü sahifede)

İktısadî program

Ankara 2 (Telefonla) — Heyeti Vekile bugün tekrar Başvekil İsmet Paşa Hz. nin riyasetlerinde toplanarak iktısadî program üzerindeki müzakerelerine geç vakte kadar devam etmiştir.

Heyeti Vekilenin yarın (bugün) de toplanması muhtemeldir.

Başvekilimizin seyahati

Ankara 2 (Telefonla) — Başvekil İsmet Paşa Hz. ile İktısat Vekili Celâl Bey, iktısadî programın müzakeresi ikmal edildikten sonra seyahate çıkacaklardır. Bu sebeple seyahate ancak on gün sonra başlanacaktır. İsmet Paşa Hz. ile Celâl Bey, evvelâ Turhala, oradan da Samsuna kadar gideceklerdir.

Adliyedeki kasaların açılması devam ediyor

36 bin küsur liranın bir kasadan sapasağlam çıkmasında iki kavunun hizmeti...

1 — Yangın yerinde dün bir kasa açılırken, 2 — Kasanın içindeki gözler ve evrak, 3 — Altın ve kâğıt paraların tetkiki, 4 — Memurlar önünde kasa muhteviyatı çuvala taşınırken, 5 — içindeki evrakın kül kesildiği görülen kasa

Yanan Adliye binasındaki icra dairelerine ait kasaların açılması ameliyesine dün de devam edilmiştir. Müddeiumumî Kenan, Belediye makine ve sanayi şubesi müdürü Şefik Beylerle diğer bazı zevattan mürekkep bulunan heyet dün sabah saat dokuz buçukta yangın yerine giderek çilingirlere içinde otuz altı bin küsur lira bulunan ikinci kasayı da açtırmışlardır. Paralar bozulmamış bir halde meydana çıkmıştır. Yalnız; destelerin üst kısmına tesadüf eden kâğıt paralardan bir

Mabadi 2 inci sahifede

Ölen çocuğu hastaneye almıyan doktur bulundu

Bir zavallı sporcu genç te Zeynepkâmil hastanesinde ameliyat lüzumu takdir edilemediği için öldü

Şişlideki Etfal hastanesine götürülen hasta bir çocuğun hastaneye kabul olunmaması yüzünden öldüğünü bir kariimizin şikâyeti üzerine ... yazmıştık. Hangi doktorun veya hangi hastane memurunun çocuğu hastaneye almadığı tahkik ediliyordu. Hâdise akşamı hastanede nöbetçi hekimi olarak Fahri, asistan Doğastanlı Abdullah Beylerin bulunduğu nihayet tesbit edilmiştir. Hastanenin esas kadrosunda ismi olmadığı söylenen Abdullah Bey, gazetemizde bu meseleye ait şikâyet mektubu çıktığı zaman kendi nöbeti zamanında böyle hâdise olmadığını söylemiş ise de bilâhare vak'ayı hatırladığını hastane başhekimine bildirmiş, ölen çocuğu niçin kabul etmediği sualine şu cevabı vermiştir:

«— Getirilen hasta çocuğu muayene ettim. Fakat mesele ihtısasım haricinde olduğu için mütehassıs doktoru keyfiyetten haberdar ettim. Yapılan tetkikat neticesinde hastalığın difteri olmadığı ve hastanede yatması icap etmediği anlasıldığından bu cihet ailesine izah edilmiş ve difteri seromu yapmağa lüzum görülmemiştir.»

Tahkikat bitmediği için bu hâdiseden kimlerin mes'ul tutulacaklarının henüz malûm olmadığı salâhiyettar zevat tarafından beyan edilmektedir. Mes'ul bugün anlasılacaktır.

Etfal ve Zeynepkâmil hastanelerinin birer köşesi

Bir gencin ölümile netice'enen bir vak'a daha

Üsküdarda Zeynep Kâmil hastanesinde de bir facia olmuştur.

Geçen cuma gecesi saat ikiye doğru bir tabanca kurşunile kazaen karnından yaralanan tüccar kâtiplerinden 29 yaşlarında sporcu Nuri Bey otomobille Zeynep Kâmil hastanesine götürülmüştür.

Nöbetçi doktoru Mete Bey yaralıyı muayene etmiştir.

Hastanın ailesi tarafından müddeiumumiliğe yapılan şikâyete nazaran, Mete Bey, Nuri Beyin karnında kalan kurşunu çıkarmak ve müstacel tedbir almak için ameliyat yapılması teklifini nazarı itibara almamış ve: «Şimdi operatör burada yok, yarına kadar sabredin!» demiştir.

Mete Bey, zabıtaya da, yaranın tehlikeli olmadığına dair rapor vermiştir.

Halbuki yaralı bütün gece: «Kar

Mabadi 4 üncü sahifede

HARPTE YAVUZ

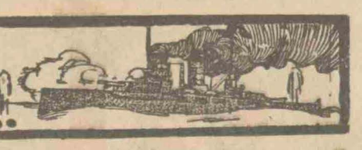

Yazan: G. KOPP —123— Çeviren: A. DAVER

Biraz evvel denizin üstündeki koca zırhlının yerinde küçük dalgacıklardan başka birşey görünmüyordu!

4 — Demirhisar torpitosunun hurucundan sonra Boğaz ağzını müstemirren karakol eden muhriplerin bir anda kucağına düşmek.

Bu gibi heyecanlı ve hakikaten çok teemmül edilmesi lâzım gelen mülâhazalar içinde seyredilerek büyük bir basiret ve itidal ile 50 dakika sonra tehlikeli mayin hututundan geçmek meselesi hitam bulduğu için muvaffakiyetimizin yüzde ellisi temin edilmiş olduğu halde Soğanlıdereye demirledik.

Saat 20 de bir düşman zırhlısı Sedülbahre demir attı.

Karanlık ve sakin bir gece iid. Kamer görünmüyor, feza yalnız sönük yıldızların zayıf lem'alarile biraz aydınlanabiliyordu. Rumeli sahil sırtları, kenar sularda koyu bir saye hasıl etmişti.

Nısfılleyle kadar binlerce mermi yakan düşman zırhlısı derin bir sükûte dalarak projektörünü söndürdü. Tam saat 24 nöbet tesellüm edecek mürettebat yataklarından kalkmış, nöbet teslim eden efrat ile bir arada bulunacaklarından bizim nısfılleyilden biraz sonrayi intihap edişimiz bir kısım mürettebatın uykuya olan ihtiyacından diğer kısmın da uyku sersemliğinden mütevellit ihtiyatsızlığından istifade etmekti. Nitekim saat 0,45 te Soğanlıdereden hareket ettik. Bacalardan alev çıkması üzerine süratimizi 7-8 mile tenzil ederek, Boğazın Rumeli sahil cihetlerinin kuytu gölgeleri içine gömülerek hedefimize doğru seyre başladım. Daha gündüzden mevcut ampulleri berayı ihtiyat mevkilerinden bizzat çıkarmış ve harice ziya aksetmemesi için lumbuz camlarını bir kere daha siyaha boyatmış ve kumanda telgraflarının çok sada çıkaran zillerini söktürmüştüm. Başbaşa kesif bir zulmet içinde kalan muavenetimilliye muhribinde ne bir ziya ve ne de bir eseri hayat meşhut değildi.

Hareketimizden biraz sonra sahilden bir yaylım ateşe tutulduk. Bir kısmı ayaklarımızın dibine düşen bu küçük mermilerin diğer kısmı hasbettesadüf kimseye bir zarar ika etmeksizin kulaklarımızın kenarından vızlayıp geçti.

Zırhlının müthiş tarrakalarla garkından sonra avdet ederken ayni mevkide betekrar ateşe tutulduğumuza göre hiç hesapta olmıyan bu küçük mermilerin düşman zannedilen muhribimize ordumuz tarafından endaht edildiği pek aşikârdı. Cephede bulunan efrada bu hücumu haber vermeğe imkân olmadığı gibi, farzı muhal olsa bile söylemek doğru değildi. Hasılı kazasızca geçen bu mermi tufanı seyre başladığımız dakikadan itibaren zihnimi tırmalıyan serseri mayinlerle musademe etmek düşüncesinden beni kurtarmış oldu. Seddülbahir önünde Amiral Lorayın yazdığı iki tane değil tek olarak demirli bulunan zırhlı mehip cüssesile karşımızda provası kaleye müteveccih yatıyordu. Gece saat 1 şimdi biz de zırhlı ile Rumeli sahili arsında idik. İki muhribin zırhlıdan tebaüdünü gördük. Bu anda hedef ile aramızda takriben 1200 metroluk bir mesafe vardı.

Zırhlının yanından ayrılan iki muhribin Anadolu sahiline doğru uzaklaştığı ve bir müddet sonra karanlıklara gömüldüğü farkedildi. Bu esnada düşmanın karadan endaht ettiği bir tenvir mermisi muhribimizi kısmen tenvir ettiğinden bizi gören düşman zırhlısı da 700-800 metro uzaktan direk ziyasile bizden parola sormağa başladı. Birdenbire rota değiştirerek hedefin provasına döndüm ve derhal düşmana beynelmilel işaretle şu cevabı verdik:

Hazır ol!

Mütemadiyen verilmekte olan bu işaretle düşmanı bir lâhza tereddüde düşürmek ve bizim kendi muhriplerinden biri olduğumuz zannını takviye ederek mühim bir haber verecekmişiz gibi iğfal etmek maksadına müstenit idi. Biz bu rolü mükemmelen ifa etmiş olmalıyız ki düşman ne projektörünü yakmağa lüzum görmüş ve ne de meşkûk gemi üzerine ateş açabilmişti. Bu esnada saat 1,12 geçiyordu. Birdenbire tezyidi sürat ederek düşmanın takriben 200-300 metro açığından ve sancak başomuzluğu istikametinden alabanda iskele ederek takriben 15 saniye zarfmda birbirini müteakıp üç torpito endaht ettik. Üçünün endahtile sırtımıza yüklenmiş olan bu ağır yükü de atmış ve fakat gemi henüz devrini ikmal etmemişti ki mahuf infilâkları müteakıp bir alev sütunu yükseldi. O noktaya baktığım zaman biraz evvel sathı deryada heybetendaz olan o cesim zırhlının yerinde boş deniz sahasından başka birşey görünmüyordu.

İki muhrip kemali süratle mahalli hâdiseye gelmiş ve orada insan taharrisine başlamıştı. Takriben 20 mil süratle tebaüt ettik. Bu sürat bacalarımızdan alev ve duman çıkardığı için süratimizi 8 mile tenkis ettim. Bir aralık düşman muhripleri mağruk geminin intikamını almak için projektörlerini yakarak bizi taharriye başladılar. Biz onların ziya hüzmeleri haricine çıkmıştık. Mayin hatlarının başlangıcı olan Soğanlıderede kemali itminanla sabaha intizar etmek üzere oraya iltica ve sahilden binlerce tebrikâta bilmukabele şükranımızı takdim ettik. Bu anda mahalli hâdisede bisut taharriyattan bir netice çıkamıyacağını anlıyan düşman mühripleri Boğazın her iki sahilini tarıyarak bir saat sonra bulunduğumuz mevkie tekarrübe başladılar. O anda bunların bize hediye edecekleri hamberelerı ve torpilleri hazmedemezdik. Bu cihetle fevkalâde ihtiyata riayetle tehlikeli mıntakaya atılmakta bir beis görmiyerek şamandıralar üzerine ilerlemekte olduğumuz esnada sahil bataryalarımızın ateşine mukavemet edemiyen düşman muhripleri civarımızdan püskürtüldü. Bunun üzerine istihkâmatın himayesi altında biz de sabahı bekledik. Bir aralık şamandıralar farkedilir bir hale gelince havuzlara doğru süzülüp kaydım. Saat 4,45 te etrafı kesif bir sis istilâ etti ve deniz üzerinde elma gibi görünen şamandıralar arasından kemali muvaffakiyetle geçerek bir gece Paşalimanında istirahatten sonra mayısın on dördüncü günü sabahleyin mızıkasile bizi istikbal eden donanmanın yatmakta olduğu İstinye limanına demirledik.

Zabitan ve efradın uhdelerine mevdu vezaifi bihakkin ifa etmeleri sayesindedir ki Muavenetimilliye muhribi bu muvaffakiyeti istihsal edebilmiştir.

Netice:

Muahharen anlaşıldı ki Bahrisefidi Bahrisiyaha repteden Gelibolu şebihceziresinin çelikten mamul kapısını kırmağa ve bu münasebetle Alçıtepeyi zapta uğraşan Düveli İtilâfiye ordularından Fransız ordusunun sağ cenahını müdafaa için ateşile bütün gece ordumuzu iz'aç eden mağruk tekne İngiliz donanmasına mensup Golyat ismindeki zırhlı imiş.

(Mabadi var)

Şehir ve memleket haberleri

Bir hoca efendi hakkında tahkikat

Abdullah Ef. bir vaızda halkı tahrik etmiş!

Fatma sultan camii imam ve hatibi Nevşehirli Abdullah Efendi hakkında evvelki gün Beyazıt camiinde vazederken halkı tahrik edecek mahiyette sözler söylemek suçile takibat yapılmaktadır. Müddeiumumiliğe verilen bir polis zaptında Abdullah Efendinin vazederken:

«— Ey cemaat; Adliye niçin yandı biliyor musunuz? Oradaki cami kaldırıldı, onun için. Kanunî Sultan Süleyman devrine kadar dine rabıta fazla idi; bundan dolayı devlet taali ediyordu. Ondan sonra dine alâka gevşedi ve inhitat başladı.»

Gibi sözler söylediği ileri sürülmektedir. Müddeiumumilik Abdullah Efendiyi sulh ceza mahkemesine vermiştir. Mahkeme; mumaileyhin memur olup olmadığını Müftülikten sormuştur. Memur olduğu takdirde hakkındaki tahkikat memurin muhakemat encümeni tarafından yapılacaktır. Aksi takdirde vaziyet adliyece tetkik olunacaktır. Verilecek cevap beklenmektedir. Mevkuf olmıyan Abdullah Efendi bu iddianın doğru olmadığını, kendisinin memlekete hizmet etmiş bir ihtiyar olduğunu, sözlerinin yanlış anlaşılmış olması muhtemel bulunduğunu ileri sürmektedir.

Şehir işleri

Yazı hatırlatan hava bozulmaya başladı

Bir haftadanberi yazı hatırlatan hava dün akşam tekrar bozulmağa başlamıştır. Havayı tamamen açan ve ısıtan lodos dünden itibaren hafif bir poyraz rüzgârına dönmüştür. Rüzgâr dün gece şiddetlenmiştir. Verilen malûmata göre hava tekrar bozulacaktır. Yarın veya cuma günü tekrar kar yağması ihtimali vardır.

Yükleme ve boşaltma tarifesi

Bütün liman şirketleri için İstanbul deniz ticaret müdürlüğünde hazırlanmağa başlanılan umumî yükleme, boşaltma tarifesi ikmal edilmiş ve İktısat Vekâletine gönderilmiştir. Liman şirketleri tarafından muhtelif tarz ve nisbetlerle tatbik edilmekte olan terifeleri yeknasak bir usul ve esasa tâbi tutmak maksadile hazırlanan bu proje Vekâlet tarafından tetkik ve tasdik edildikten sonra diğer tarifeler ilga edilecektir.

Gazi köprüsü

Gazi köprüsünün inşası için açılacak münakasa bu ayın on beşine kadar ilân edilecektir. Şimdiye kadar köprünün inşasına sarfolunmak üzere bir buçuk milyon küsur lira hazırlanmıştır.

Sekiz grup köprünün inşasına talip olarak Belediyeye müracaat etmiştir. Bu hususiaki şartname henüz daimî encümenden çıkmamıştır.

Köprünün münakasasına hükûmetimizle klering mukavelesi yapan hükûmetlere mensup fabrika ve gruplar iştirak edebileceklerdir.

Maarifte

Muallimler Birliği

Muallimler Birliği idare heyeti tarafından yeni porgram hazırlanmıştır. Birlikte bulunan aza adedi tesbit edilecek ve bunlar gruplara ayrılarak programdaki faaliyet sahalarına ayrılacaklardır.

Bir Amerikalı terbiye mütehassısı

Amerikalı kadın terbiye mütehassısı Mis Beril Parker şehrimize gelmiştir.

Mis Beril Parker burada bazı mekteplerimizde tetkikatta bulunduktan sonra gene ayni maksatla Ankaraya gidecektir.

Halkın Dilekleri

Şilenin korucu köyü halkı köprü istiyor

Şile kazasına bağlı Korucu köyü ihtiyar heyeti namına muhtar Mustafa imzasile bir mektup aldık. Bu mektupta deniliyor ki:

«Şileye bir buçuk saat mesafede bulunan köyümüzün dört tarafı dere ile çevrilmiştir. Köyden Üsküdar-Şile yoluna geçmek için bir köprümüz vardı. Mütemadiyen yağan yağmurlardan dere taşmış, mezruatımızı süpürüp götürmüş, köprü de yıkılmıştır. 160 nüfuslu köyümüz bugün perişan bir halde kalmış, mahsul yokluğunu telâfi edecek kömürcülük te yapılamıyacak bir hale gelmiştir. Tahminen sekiz yüz veya bin lira sarfedilmedikçe bir köprü yapmağa ve tehlikede olan köy halkını kurtarmağa imkân yoktur. Köy halkı geçen sene büyük fedakârlık ederek bir mektep yaptırmıştı. Şimdi de 1000 lira sarfederek köprü yaptırmağa imkân yoktur. Bu hususta hayır seven vatandaşların hamiyet ve insaniyetlerine, diğer alâkadarların merhametlerine iltica eder, bizi bu müşkül vaziyetten kurtarmak için yardımlarını bekleriz.»

Okkadan kiloya

Bazı esnaf fazla veya eksik fiat veriyor

Ölçüler ve ayarlar başmüfettişliği tarafından, dün de şehrin muhtelif semtlerinde geç vakitlere kadar teftişler yapılmıştır. Dünkü teftişlerde, umumiyetle kilo esası üzerine iş yapılmakta olduğunu göstermisse de, okkadan kiloya geçerken mallara konulan yeni fiatlerle daha sıkı surette alâkadar olmak lüzumu da anlaşılmıştır. Bu münasebetle, ölçüler ve ayarlar başmüfettişi Kudret Bey dün Belediye İktısat müdürü Asım Süreyya Beyle görüşmüştür.

Yeni fiatlerin fazla yazılmasına esnaftan birçoğu, tahvil cetvelleri bulunmamasını ve okka hesabını bildikleri bir malın kilo fiatini takribî olarak koymalarını sebep göstermektedirler. Filhakika muhtelif yerlerde esnaftan bir kısmının kilo fiatlerini hakiki fiattan noksan olarak hesapladıkları da görülmüştür. Maamafih birçoklarının eski okka fiatlerini, kilo fiati olarak muhafaza ettikleri de anlaşılmıştır.

Bu vaziyet karşısında Belediye ilk tedbir olarak, satıcılara kilo hesabını gösterir birer cetvel dağıtmağa karar vermiş, ve dünden itibaren tevzıata başlamıştır. Bundan başka fiatleri gösteren rakamların yanına da göze çarpar büyüklükte (kilo) yazılması mecburiyeti de konulmustur. Belediye akıcı maddelerin litre fiatlerini gösterir bir cetvel de hazırlamaktadır. Bu suretle müşterilerin, kilo ve litre fiatini gösteren rakamı, okka fiati sanmamaları ve aldanmamaları temin edilecektir. Belediye, satıcılar arasındaki rekabetin, fiatleri fazla göstermelerine mâni olacağı kanaatinde bulunmakla beraber, yeni fiatleri sıkı surette tetkik ve takip edecektir.

Dün halk tarafından Belediyeye birçok şikâyetler de yapılmıştır. Şikâyet edilenler hakkında zabıt tutulmaktadır.

Bazı esnaf ölçülerin pahalıya satıldığından şikâyet etmişlerdir. Belediye, pahalı satışa mâni olmak için imalât hanelerde birer memur bulundurmağa karar vermiştir.

Bundan başka, İstanbul mıntakası Ticaret müdürlüğü de, ölçü ve tartı satışı cihetinden piyasayı tetkike başlamıştır. Vaziyet bir raporla İktısat Vekâletine bildirilecektir.

İnhisarlarda

Şehirlerde ucuz sigara

Evvelce de yazdığımız gibi, hükûmetçe, köylerde olduğu gibi şehir ve kasabalardaki fakir halk sınıfları için de ucuz bir nevi sigara imal edilmesi karar altına alınmış ve İnhisarlar idaresine bu hususta tebligat icra edilmiştir.

İnhisarlar idaresinde fabrika müdür, eksper ve harmancılardan mürekkep bir heyet şehirler için yapılacak ucuz sigaraların harmanlarını tesbit etmekle meşgul bulunmaktadırlar.

Yeni ucuz sigara bir nevide olacak ve yedi kuruşa satılacaktır.

Lüks sigaralar

Yarından itibaren bütün memleket dahilinde İnhisar idaresinin lüks sigaraları yeni fiatlerle satışa çıkarılacaktır.

Evvelce de yazdığımız gibi Sipahi ocağı, Gazi, Ankara, Yaka, Boğaziçi gibi lüks sigaraların yirmi sigaralık paketlerinin fiati beş kuruş indirilmiştir.

Cihanşümul bir din!

Cihan gençliğinin fikri soruluyor

İstanbul Ticaret Odasına, Amerikadan garip bir müracaat vaki olmuştur. Nevyorkta bulunan «yeni tarih cemiyeti» namına ve müdürü Mirza Ahmet Şehrap imzasile yapılan bu müracaatte, dünya gençleri arasında bir müsabaka açıldığı, 30 yaşına kadar kadın ve erkek bütün gençlerin müsabakaya iştirak edebileceği, cevapların 1934 senesi temmuzuna kadar gönderilmesi lâzım geldiği, en iyi cevap verene bin dolar ikramiye verileceği bildirilmiştir. Müsabakanın mevzuu «cihanşümul bir din tesisine gençliğin nasıl yardım edebileceği» dir.

Amerika, bir dinin böyle anketle ve ârayi umumiyeye müracaat edilerek tesis ve neşredilebileceğini gösterirse yalnız garabetler diyarı değil, mucizeler diyarı da olacaktır.

Müteferrik

Ampul fiatleri düşüyor

Piyasadaki ampul fiatlerinde bir düşkünlük görülmektedir. Sebebi de Cumhuriyetin 10 uncu yılı bayramı için getirilen ampullerden mühim miktarda stokların elde bulunmasıdır.

Mübadil bonoları tevziatı

Mübadil tasfiye bonolarına ait tevziaata Ziraat Bankasında başlanılmıştır. İki gündenberi alâkadarlar Banka gişelerine giderek ellerindeki kuponlarla paralarını almaktadır. Maliye Vekâletinin kararı mucibince yüz liralık bonolar tamamen, yüz liralıktan fazla olanlarının yüz lirası tamam, müteba kisi de yüzde elli olarak ödenmektedir.

Yenibahçe stadyomu

Yenibahçede stadyom inşası için lâzım gelen istimlâk muamelesine devam edilmektedir. Stadyoma ayrılacak arazinin tamamen istimlâki için 70 bin liraya ihtiyaç vardır. Bu paranın da tedarikine çalışılmaktadır.

Yahya Kemal Bey

Sabık Madrit sefiri şair Yahya Kemal Bey evvelki gün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Yahya Kemal Bey münhal meb'usluklardan birine namzet gösterilecektir.

Yahya Kemal Bey, Avrupada iken daima memleket hasretile mustarip olduğunu, İstanbulu çok değişmiş bulduğunu söylemiştir.

Cemiyetten çıkarılacak doktor yoktur

Gazetenin biri, Etıbba Muhadenet cemiyetine karşı vaziyet alarak hekimler arasında ikilik husule gelmesine sebep olduğu iddiasile bazı doktorların cemiyetten çıkarılmasına karar verildiğini yazmıştır.

Cemiyetin haysiyet divanı azasından Behçet Sabit Bey, divanın cuma günü bu meseleyi görüşeceğini, hiçbir hekimin cemiyetten ihracına karar verilmiş olmadığını, esasen ortada böyle bir karar ittihazını icap ettirecek bir vaziyet te bulunmadığını söylemiştir.

Saracoğlu Şükrü Bey

Elyevm Viyanada bulunan Adliye Vekili Saracoğlu Şükrü Beyin vaziyeti sıhhiyesi hakkında gelen malûmata göre Şükrü Bey İstanbuldan Viyanaya gittiği zaman mühim bir buhran geçirmiştir. Son zamanlarda sıhhî vaziyetinin salâha yüz tuttuğu anlaşılmaktadır.

Tenzilâtlı satış

Bir takım ticarethaneler, Ticaret Odasına müracaatle, bayram münasebetile tenzilâtlı satış yapacaklarını bildirmişler ve fiatlerden nekadar indireceklerini göstererek müsaade istemişlerdir.

Poliste

Bir posta müvezzii kayıplara karıştı

Yeniköy posta müvezzii Niyazi Efendi Rumelikavağındaki evinden bir yazlık, bir de kışlık iki kat elbisesini alarak çıkmış ve bir daha evine dönmemiştir. Niyazi Efendinin akıbeti ile meşgul olan zabıta onun bir kızı sevdiğini öğrenmiş ve bu kızı bulmuştur. Fakat kız kendisinin artık başka birisile nişanlı olduğunu, Niyazi Efendinin ise Galatada bir rum kızı ile alâkadar olmağa başladığını haber vermiştir.

Niyazi Efendi maaşını aldıktan sonra kaybolmuş ise de bu maaşı olduğu gibi evine bırakmış ve yanında ancak beş lira alıkoymuştur. Polis Niyazi Efendiyi aramakla meşguldür.

Siyasî icmal

Almanyanın dahilî ahvali

Almanyada ahiren siyasî fırka hayatına nihayet verilmiş, millî birlik bu cihetten dahi tamamlanmıştır. Komünist ve sosyal demokrat fırkaları bertaraf edildikten sonra diğer fırkalar tazyik ve ikna yolile ortadan kaldırılmış, ortada yalnız M. Hitlerin fırkası millî sosyalistlerle bunların hücum kıt'aları ve hücum fırkaları, çelik miğfer teşkilâtı kalmıştır. Bunu müteakıp fırkanın siyasî reisi M. Hess, nimaskerî teşkilât reisi yüzbaşı Röhm M. Hitlerin Başvekil bulunduğu devlet kabinesine nazır olarak alınarak fırka devlete maledilmiştir.

Devletin nezaretine verilen mezkûr fırka teşkilâtı mensupları dahi devlet kanunlarile himaye edilen devlet teşkilâtı mensupları gibi hususî himaye ve muamele göreceklerdir.

Bu iş bitmiş olduğundan şimdi Almanyada müttehit hükûmetler usulüne nihayet verilmek için hazırlık yapılıyor. Prens Bismark krallık, gran dükalık ve serbest şehir gibi muhtelif mertip ve unvan sahibi yirmi üç Alman hükûmetini bir konfederasyon halinde ittihat ettirmişti. Fakat ittihattan sonra da her Alman hükûmetinin kendisine mahsus idarî teşkilâtı, parlâmentosu ve hükümdarı vardı. Bunların fevkinde dahi devlet kabinesi ve parlâmentosu bulunuyordu.

M. Hitler evvelâ bu hükûmetlerin haiz bulundukları büyük salâhiyetlerin çoğunu her hükûmetin nezdine memur ettiği devlet komiserine tevdi etmişti. Şimdi de bu hükûmetler büsbütün ortadan kaldırılmakta, bütün memleket ırkî, idarî esaslara istinat eden eyaletlere ayrılmaktadır. Bu suretle Almanyanın coğrafyası dahi değişiyor. Bu hususta hazırlanan plân 1871 senesindeki Fransız-Prusya muharebesinden sonra Versay şehrinde ilân edilen Almanya ittihadının altmış üçüncü yıldönümüne tesadüf eden 18 kânunusanide tatbik mevkiine konulacaktır.

Yeni haritaya göre Bavyera üç eyalete ayrılmıştır. Şimdiki Saksonya tevsi edilerek yukarı Saksonya namı altında bir eyalet yapılmıştır. Bu eyaletin şimalinden Şimal denizi sahiline kadar imtidat eden araziye aşağı Saksonya namı verilmiştir.

Yeni Almanyanın idarî coğrafyası on üç eyaletten mürekkep olacaktır.

Almanyanın son dahilî hâdiselerinden en ziyade nazarı dikkati celbeden biri de Rayştağ yangınının muhakemesidir. Malûmdur ki bundan evvelki umumî intihabatın arifesinde çıkan bu yangın münasebetile hükûmet komünistleri pek sıkıştırmıştı. Yangını ika edenlerin komünistler olduğu ve bunların hükûmeti devirmek için hazırladıkları ihtilâle ilk işaret olmak üzere bu yangını çıkardıkları ilân olunmuştu. Bu yangın hâdisesi millî sosyalistlerin intihabı kazanmalarına ve hâkim bir mevki temin eylemelerine yardım etmişti. Yangını ika etmekle maznun olarak Van der Lubbe ismindeki Holandalı komünistle Alman komünist fırkası liderlerinden Torgler ve üç Bulgar komünisti tevkif edilmişlerdi. Maznunların muhakemesi Almanyanın Laypzigde bulunan âli mahkemesine havale edilmişti. Bu yüksek mahkeme, 57 gün devam eden muhakemeden sonra Holandalı komünisti idama mahkûm etmiş, diğerlerinin beraetlerine karar vermiştir.

Holandalı komünist mahkemedeki mükerrer itirafları üzerine mahkûm edilmiştir. Dreyfus davasından sonra dünyanın en ziyade calibi nazar davası olan Rayştağ yangını davasında âli mahkemenin verdiği hüküm millî sosyalist matbuatının bir kısmını memnun etmemiş ise de bütün cihan medeniyet bu hükmü âdilâne bulmuştur.

MUHARREM FEYZİ

Avukatlar kongresine istanbuldan heyet gidiyor

5 kânunusanide İzmirde toplanacak avukatlar kongresine İstanbul Barosu namına iştirak edecek heyet bugün trenle Haydarpaşa - Eskişehir tarikile İzmire hareket edecektir.

Baro reisi Halil Hilmi Beyin riyasetinde olan heyet avukat Hasan Ferit ve Haşim Refet Beylerden terekküp etmektedir. Evvelce, heyete dahil bulunan Kocaeli meb'usu Salâhattin Bey rahatsız bulunduğundan yerine Haşim Refet Beyin gönderilmesi tekarrür etmiştir.

16 Ramazan — 3 kânunusani — Çarşamba

Sâat	İmsak	Tulû	Öğle	İkindi	Yatsı	Akşam
Ezanı	14 47	2 34	7 26	9 47	1 38	12
Zevali	5 39	7 26	12 18	14 40	18 30	16 52

Adliyedeki kasaların açılması devam ediyor

Birinci sahifeden mabat

kısmı yumuşaklığını kaybetmiş; biraz sertleşmiştir.

Yangından çıkmış bir para olması ve nisbeten daha çabuk bozulması ihtimali olduğundan Merkez Bankası bu paraları değiştirmeğe razı olmuştur.

Kasadan çıkarılan paralar olduğu gibi torbalara konmuş ve bu torbalar mühürlenerek Merkez Bankasına gönderilmiştir. İcra dairesinin esasen İş Bankasında hesabı carisi bulunduğundan Merkez Bankasına giden paralar sayıldıktan sonra İş Bankasındaki hesabı cariye devredilecektir. Otuz altı bin küsur lirayı muhtevi bulunan kasadaki kâğıt paranın bu derece sağlam çıkmasında şayani dikkat ve garip bir tesadüf te amil olmustur. Kasa açıldığı zaman alt kısmında iki tane de porsumuş kavun bulunmuştur. Yangın sırasında kasa ateşin tesirile kızdığı vakit bu kavunların suları tebahhur etmiş ve paraların mahfuz kalmasında kısmen amil olmuştur. İki kavundan dört litre kadar su tebahhur ettiği tahmin olunmaktadır. Kavunlar henüz rutubeti muhafaza etmekle beraber biraz küçülmüş ve porsumuşlardır. Paralarla beraber veznedarın kasa defteri de elde edilmiştir. Bu defter sayesinde birçok hesaplar yeniden tanzim edilebilecektir.

Gene ayni kasa içerisinde icraya ait diğer ufak kasaların mahfuz bulunduğu taş dairenin anahtarı da çıkmıştır. Bu suretle icranın ehemmiyetli, ehemmiyetsiz bütün kasalarını açmak imkânı elde edilmiştir.

Bu büyük kasadan başka dün içerisinde icraya ait emanet mücevherler ve senetler bulunan diğer bir kasa daha açılmış ve bunun muhteviyatı da yangından müteessir olmamış bir halde bulunmuştur. Yalnız; dünkü açılan ve içinde bazı evrak bulunan ufak kasalardan birinden çıkan senetler ve saire kâmilen kavrulmuş ve işe yaramıyacak bir halde bulunmuştur. Bu kasadaki evrak tomar halinde kül olmuştur. Maamafih; altın ve kâğıt paralarla senetlerin ve kasa defterlerinin tamamile elde edilmiş olması icra için mühim bir kazançtır. Evvelki gün açılan kasadaki bin yedi yüz liralık bronz ve nikel paralar da İş Bankasında hususî bir kasada muhafaza edilmektedir.

Bundan sonra tehlikeli duvarların yıkılması ve yangın yerinde keşif yapılması için icap eden tedbirler alınacaktır.

SON TELGRAFLAR

Sir Con Simon Romada

İngiltere Hariciye Nazırile İtalya Başvekili Silâhlar ve Milletler Cemiyeti meselelerini görüşecekler

Capri 2 (A.A.)—Sir Con Simon, Romaya muvasalat tarihini tacil etmiştir. Bu sabah Napoli yolu ile Romaya hareket etmiştir. Saat 12 de orada olacaktır.

Roma 2 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: İtalyan mes'ul mehafilinde diğer memleketlerde olduğu gibi M. Simonun Romayı ziyareti büyük bir alâka ile beklenmektedir.

Bu ziyaret resmî bir mahiyeti haiz olmamakla beraber M. Simon ile M. Musolininin vuku bulacak mükâlemeleri esnasında hali hazırın en ziyade müstacel meselesini yani silâhlar meselesile Milletler Cemiyetinin ıslahı meselesini tetkikten hali kalmıyacakları aşikârdır.

İtalyan hükûmetinin vaziyeti tenvir maksadile bu iki meseleden her biri hakkındaki noktai nazarını izah etmesi muhtemeldir. İngiltere ve İtalya 1932 şubatındaki Cenevre konferansının başlangıcından bugüne kadar asgarî de olsa Avrupanın iktısadî kalkınma ve siyasî hayatı için elzem olan anlaşmanın ve teşriki mesainin tahakkuku maksadile muhalif noktai nazarları yaklaştırmak için faaliyette bulunmuşlardır.

Fransanın cevabı

Fransız muhtırası Almanyaya verildi

M. Ponse Alman Başvekilile görüştü

Paris 2 (A.A.) — Havas ajansından; Yılbaşı münasebetile Berlinde geçirdikleri tatil gününden istifade eden başvekil Hitler ile hariciye nazırı, Fransız sefirini kabul etmişlerdir.

M. Ponse, Fransa hükûmetinin tebliğini kendilerine bildirmiştir.

Sefir, silâhları bırakma muahedesine daima bağlı kalan Fransanın bunun tatbik sahasına nasıl konulacağı hakkındaki düşüncelerini de tavzih etmiştir.

Sefir, tebliğin başlıca noktalarını tesbit eden bir muhtıra da vermiştir.

Londra 2 (A.A.) — İngiliz salâhiyettar mehafilinde beyan olunduğuna göre, İngiltere hükûmeti, M. Ponse tarafından Başvekil Hitlere verilen muhtıranın mücmel bir hulâsasına desteris olmuştur.

Fransız teklifinin teferruatı hakkında henüz bir fikir beyan edilmemekle beraber, bu vesikanın ifade ettiği itilâf arzusu pek ziyade takdir olunmaktadır.

Eski Darülfünun müderrisleri

5 zata kaydi hayat şartile maaş mı bağlanacak?

Ankara 2 (Telefonla) — Darülfünundan çıkan eski hocalardan 5 zata kaydi hayat şartile maaş tahsisi için bir tasavvur mevcuttur. Fakat bu tasavvurun tatbiki işinin Meclis açılıncıya kadar geri kalacağı söylenmektedir.

Bulgaristandaki Türkler

Çeteler dayak atıyor, zorla para topluyorlar

Sofya 2 (Hususî) — Trakya komitasına mensup ikisi askerî elbise giymiş üç kişilik bir çete, Kırcaali kasabasında birçok Türklere eza ve cefa etmektedir.

Dırmel Kasabov ve Stoyço isimindeki iki Trakyalı, son günlerde Kırcaali kazasının Elma köyünden Halil pehlivan, amele Niyazi, Sadullah ile kunduracı Mahmut ve Sezai Raşit Efendileri öldüresiye dövmüşlerdir. Bunlardan daha evvel de Hafız Rafet, Hüseyin Musa, Ahmet İsmail ve Hasan fena halde dövülmüşlerdir.

Diğer taraftan Trakya ihtilâl komitasının Paşmaklı sancağı dahilindeki müslümanlardan resmî makbuzları mukabilinde, cebren topladığı para yekûnu yarım milyon levayı geçmiştir.

Türk - Yugoslav muahedesi

Ankara 2 (Telefonla) — Yugoslavya ile imza edilen mütekabil metalibatın tesviyesine müteallik itilâfname ile dostluk ademi tecavüz, hakem ve uzlaşma muahedesinin tasdiki lâyihası Büyük Millet Meclisine tevdi edilmiştir.

Bir Heyeti Vekile kararı

Ankara 2 (Telefonla) — İkinciteşrin 933 ten evvel gümrüklere gelip te M listelerinde tarif olunan eşyanın serbest ithal müsaadesinden Amerika ile İsviçreden gelecek malların da istifadeleri Heyeti Vekilece kararlaştırılmıştır.

Fevzi Paşa Hz. nin teşekkürleri

Ankara 2 (A.A.) — Büyük Erkâni Harbiye Reisi Müşür Fevzi Paşa Hz. yeni sene münasebetile muhtelif makamat, müessesat ve zevattan aldıkları tebriklere ayrı ayrı cevap yazmak imkânsızlığı karşısında karşılıklı teşekkür ve tebriklerinin bildirilmesine Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır.

M. Maksimos Romaya gidiyor

Paris 2 (A.A.) — Yunanistan Hariciye Nazırı M. Maksimos, Romaya gitmek üzere, yarın akşam saat sekiz buçukta Paristen hareket edecektir.

İtalya ile Almanya arasında bir mukayese

Roma 2 (A.A.) — Regime Fascista gazetesi, faşizmin kendisine benziyen diğer inkılâplara faikiyeti hakkında bir makale yazmakta ve İtalyanın yaptıkları ile Almanyanın teşebbüsleri arasında mukayeseli bir tablo çizmektedir. Bu gazete diyor ki:

«Almanyanın Milletler cemiyetinden âni çekilişi ile İtalyanın Milletler cemiyetine yeni ve bereketli bir hayat telkihi tekliflerini bir mukayese ediniz.

Milletler sırasından çıkarmak istediği eski müttefiki Avusturyaya karşı Almanyanın aldığı vaziyet ile bu milleti kurtarmak için çalışan eski muhasımı İtalyanın vaziyetini bir mukayese ediniz.»

Gazete, bundan sonra kısırlaştırma kanunu aleyhine neşriyat yapmaktadır.

Almanların borçları

Londra 2 (A.A.) — Rayişbank tarafından alınan bir taraflı tedbirlerden dolayı zarara uğrıyan İngiliz mukrizleri tarafından 23/12/933 te yapılan protestonun tekrar edilmesi için İngilterenin Berlin sefirine tebliğat yapıldığı alâkadar mehafilce teyit ediliyor.

Mukabelebilmisil tedbirleri alınmak ihtimali bertaraf edilmemiş olmakla beraber sefir bu tedbirlerin ne şekilde olabileceğini henüz tayin etmemiştir.

Şimalî Amerikada feyezan

40 köprü yıkıldı, 50 kişi öldü. yüzlerce yaralı var

Los Angeles 2 (A.A.) — Merkezî ve Cenubî Kaliforniyada yağan yağmurlar yüzünden vukua gelen ve 1877 senesindenberi misli görülmemiş olan feyezanlar, bir milyon dolar tahmin edilen hasarlara sebebiyet vermiştir. Şimdiye kadar 41 ceset bulunmuştur. Binlerce kişi yersiz yurtsuz kalmış ve yüzlerce adam yaralanmıştır. 20 kadar köprü yıkılmıştır. Glendule şehri içilecek sudan ve Montrose mıntakası ziyadan mahrum kalmıştır. Los Angeles te suların seviyesi bazı sokaklarda dört kademe çıkmıştır. Hayvanat bahçesinin bir kısmı harap olmuştur. Birçok hayvanların kaçışmaları etrafa dehşet salmıştır.

Holivut yakininde Beverley mıntakası enkazla örtülüdür.

Los Angeles 2 (A.A.) — Birçok merkezler tecrit edilmiş bir vaziyettedir. Münakalât kesilmiştir.

Los Angeles 2 (A.A.) — Kaliforniyada suların taşmasından dolayı ölenlerin sayısı 50 kişidir, 19 kayıp vardır. 110 kişi yaralıdır. 5000 kişi yersiz, yurtsuz kalmışlardır.

Los Angeleste zarar pek büyüktür. Bir heyelân, hayvanat bahçesini kısmen harap etmiştir. Birçok hayvanlar kaçmışlardır.

Viyana tiyatrosunda bir hâdise

Viyana 2 (A.A.) — Dün akşam Viyananın klasik tiyatrosu olan Burg Theaterdeki demir perde açılır açılmaz büyük bir Hitler haçı taşıyan bayrak meydana çıkmıştır. Halk hayretler içinde kalmıştır. Bayrak derhal kaldırılmış, hiçbir hâdise olmamıştır.

Almanyada yılbaşı

Berlin 2 (A.A.) — Volf ajansı bildiriyor: Yeni sene münasebetile hükûmet erkânının Reisicumhur tarafından kabulü esnasında Başvekil M. Hitler, bir nutuk söyliyerek Almanyada yapılmış olan esaslı değişikliklerden bahsetmiş ve bu değişikliklerin Almanya da vahdetin ve Alman milletinin azim ve iradenin teşekkülüne medar olmuş olduğunu beyan eylemiştir.

Mumaileyh demiştir ki:

« — Bu vahdetin muhassalası olan enerji hükûmete Alman devletini tarsin etmek, hükûmetin otoritesini arttırmak, kanunlara riayeti temin eylemek ve iktısadî sahada bir takım ıslahat vücude getirmek imkânını bahşetmiştir.

Reisicumhurun itimadına istinat eden hükûmet Alman milletinin şerefini, hukuk sahasındaki müsavatını masun bulundurmakla beraber nihaî gayesi, hakikî ve samimî sulhun tesisi olan ve daima öyle olacak olan bir siyaset takibine muvaffak olmuştur.»

Reisicumhur, Başvekile ve hükûmet erkânına teşekkür etmek suretile cevap vermiş ve cevabını şu suretle bitirmiştir:

«— Yeni senenin şeref dairesinde, hukuk müsavatı dairesinde hakikî sulh yolunda terakkimize şahit olmasını temenni ederim.»

Lunaçarski Yoldaşın cenazesi

Moskova 2 (A.A.) — Tas Ajansı bildiriyor: Fransada ölen Lonaçarskinin cesedi dün Moskovaya gelmiştir. Hükûmet erkânı, ölünün akrabası ve dostları istasyonda hazır bulunmuşlardır. Bir askerî müfreze cesedi selâmlamış ve şehre matem bayrakları asılmıştır. Tabut vagondan Litvinof, Krestinski, Semaçko ve sair zevat tarafından kaldırılarak salona konulmuş ve orada amele sindikaları, memur, artist, muharrir ve edip kalabalık kütleler Lonaçarskinin tabutu önünden geçerek ölüyü selâmlamışlardır.

Cenaze merasimi bugün yapılacaktır.

Yeni Mersin Valisi işe başladı

Mersin 2 (A.A.) — İçel Vilâyetine tayin edilen Çankırı Valisi Hazım Bey Mersine gelerek işe başlamıştır.

Balıkesire tayin edilen eski valimiz Salim Bey yarın yeni vazifesine hareket edecektir.

Bir rökor daha kırıldı

Paris 2 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor:

Hava Nezaretinin tebliğine göre, «Crois du Sud» deniz tayyaresi 31 kânunuevvelde Berre gölünden kalkmış ve dün saat 12,17 de Senegalda Saint Lodise inmiştir.

Tayyare tahminen 4300 kilometreyi 23 saatte yaparak deniz tayyarelerine mahsus düz hat uçuş rekorunu kırmıştır.

Yeni Mançuri Devlet Reisi imparator oluyor

Şanghay 2 (A.A.) — Tokyodan gelen bir habere göre yeni Mançuri devleti reisi Puyiin yakında Mançuri imparatoru olarak tetevvüç resmi yapılacaktır. Bu merasimin önümüzdeki 11 martta yapılması muhtemeldir.

Havanada bir Alman miralayı tevkif edildi

Havana 2 (A.A.) — Dahiliye nazırı Alman miralaylarından Jacob Rosenfeldin hudut harici edilmesi için tedbir alacaktır. Miralay A. B. C. teşkilâtının askerî müşaviri idi ve tevkifi siyasî mehafilde büyük bir tesir yapmıştır.

Rosenfeldin üzerinde çıkan vesikalarda ihtilâlcilere para veren İspanyolların bir listesi vardı.

Çinde neler oluyor?

Londra 2 (A.A.) — Nanking hükûmeti Fukien mıntakasında âsilere karşı harekât yapıldığından, bu mıntakada oturan ecnebilerin daha emin bir mıntakaya gitmelerinin iyi olacağını İngiltere hükûmetine bildirmiştir.

İspanyada bir belediye dairesini yaktılar

Madrit 2 (A.A.) — Dahiliye Nezaretinden bildirildiğine göre, Minaya Belediye dairesi yanmıştır.

Yagının kasten ika edilmiş olması muhtemeldir.

Maniyada heyecan hükümferma olduğundan oraya sivil muhafız kıtaları gönderilmiştir.

Büyük Gazinin Muğlaya armağanı

Muğla 2 (A.A.) — Büyük Gazinin Eve armağanı olan imzalı fotoğrafilerinin asılma merasimi dün bütün halkın iştirakile yapılmıştır. Bu münasebetle Halkevi reisi tarafından çok alkışlanan bir nutuk söylenmiştir.

Belçika, üniversitelerini takviye için neler yaptı?

«Tan» gazetesinin şayanı dikkat bir yazısı

Başmuharririmiz bugün birinci sahifemizde münderiç yazısında vaktile medreselere tahsis olunup mahalline masruf olmadığından heder olup giden evkaf yerine şimdi Üniversitemizi takviye edecek yeni evkaf vücude getirilmesi zaruretinden bahsetmektedir. Başmuharririmiz bu münasebetle Belçikada harpten sonra Üniversiteleri takviye etmek üzere yapılan teşebbüsleri misal göstermiştir. Bu hususta «Tan» gazetesinde çıkan yazıyı aynen alıyoruz.

Yazı şudur:

Büyük Harpte millî iaşe komitesi reisi M. Franki, yüksek tahsil müessese lerinin yaşama şartları, ilmî malzemenin yenileştirilmesi ve fakir münevverlerin himayesi meselelerile meşgul oldu. Harp esnasında millî iaşe komitesi tarafından elde edilen menfaatlerin ilmî teşebbüslerin sermayesine tahsis edilmesine karar verildi. Üniversite tesisatının ilk membaları böylece temin olundu ve bunlar harp esnasında Belçikaya ecnebi memleketlerden ve hükûmetlerden gönderilen ianelerle çoğaltıldı. Bu suretle, istilâya uğrıyan Belçika şehirlerindeki ahalinin bedeni ıstıraplarını tehvin için girişilen teşebbüs sayesinde, milletin ilmî ve fikrî sahasını genişletmek ve zenginletmeğe matuf müesseseler vücude getirmek te mümkün oldu.

1920 temmuzunda çıkarılan kanun üniversite tesisatını ihdas etti. Yeni müessese derhal yüksek tahsil şubelerine 95 milyon ayırmıştı. Brüksel, Gan, Liyej, Luven Üniversitelerine 20 ser milyon; müstemleke Üniversitesine 10 milyon; Mom madenler mektebine de 5 milyon. Böylece bu müesseseler ilmî malzemelerini çoğaltmak ve ilmî çalışmalarına, araştırışlarına para bulmak için icap eden varidatı elde etmiş oluyorlardı.

Esaslı gayesi yüksek tahsilin ve ilmin terakkisini temin etmek olan üniversite tesisatı, fazla olarak kendi hissesine 60 milyonluk bir sermaye aldı ve ayni zamanda vücude getirilen «Belçika terbiye idaresi» de, Amerikada tetebbularına devam etmek ve bu sayede iki memleket arasında fikir münasebetleri vücude getirmek istiyen talebeye tahsis edilmek üzere senevî 60 milyonluk bir sermaye sahibi oldu.

Tesis tarihinden itibaren 30 eylûl 1933 e kadar üniversite idaresi istisnaî bir zekâ ve seciye sahibi olan 1734 gence 11,578,488 frank verdi. Ayrıca Avrupa üniversitelerinde çalışan 243 gence 1,469,650 frank tahsis etti. İlmî araştırışlarda bulunanlara ve ilmî müesseselere 2,919,531 frank; ilmî neşriyata da 4,732,692 frank tahsisat ayırdı. «Belçika terbiye idaresi» sayesinde, 1920 denberi 238 genç üniversiteli ve 67 profesör, birer sene müddetle Amerikada tetebbuda bulundular.

İlmî komitenin tavsiyesile bu müessese üniversitelilere daima muzaheret gösterdi ve bitaraflığın en son derecesile hareket etmekten hâli kalmadı. Meziyetleri dünyaca malûmdur. Fakat Gittikçe ağırlaşan bir işe tekbaşına gücü yetmez olmuştu. «Cockerill» cemiyetinin 110 uncu yıldönümü vesilesile Kral Alberin halka müracaati üzerine büyük bir efkârı umumiye hareketi oldu ve ilmî araştırışların sermayesini temin için millî bir istikraz aktedildi. Bu yeni teşekkülün gayesi ilmî araştırışların sanayide tatbikını kolaylaştırmağa matuftu. Maamafih en büyük faaliyet hissesi halis ilme ayrıldı. 1928 de vücude gelen bu teşekkülün 123,455,792 frank sermayesi vardı ve daha o gün, ilmî çalışmalarına kendilerini vermeleri için 169 gence 8,489,979 frank tahsis edildi. İlmî aletler için 3,349,237 frank; ilmî araştırışlar için 6,822,921 frank; bazı ilim adamları için 3,750,000 frank; sanayi için 3,290,000 frank tahsisat verildi. Bu himayelerin parlak neticeleri oldu: Profesör Pikar yüksek hava tabakalarına, Stratosfere çıktı; profesör Mayens ve mimar Lakost Suriyede araştırışlar yaptılar; tifoya karşı bir aşının kıymetini tahkik için Çine heyetler gönderildi ve daha buna benzer birçok ilmî hareketler vücude geldi.

Üniversite müessesesinin himayesi altında daha birçok teşekküller vücude getirildi: Brüksel ve Luven Üniversitelerinin inkişafı için Hover teşekküllerdir. Bunlara 60 milyon tahsisat verildi.

1932 de, Belçikanın beynelmilel nüfuz ve itibarını yükseltecek tarzda ilmî bir muvaffakiyeti görülen Belçikalıya her sene 500,000 franklık bir mükâfat verilmek üzere Franki teşekkülü vücude getirildi. Ayni teşekkül Belçika üniversitelerinde ders vermek üzere ecnebi âlimler çağırdı.

Son aylarda kanser milli cemiyeti tesis edildi. (Tan gazetesi ayrıca tıp sahasında yapılan hamleler hakkında teknik tafsilât vermektedir.)

Bu derece büyük işler başaran insanları tebcil etmenin ve bu işleri mübalâğasız «güzel» diye tavsif etmenin yeridir.

Emden kruvazörünün çanı bulundu

Sidney 2 (A.A.) — Volf ajansından:

Meşhur Alman kruvazörü Emdene ait olup Avustralya harp müzesinden ikinci defa olarak çalınan ve Almanyaya götürüldüğü iddia edilen çan Melbourne civarında bir park içinde bulunmuştur.

Esrarengiz bir tayyare

Stokholm 2 (A.A.) — Gazeteler, İsveçin şimal havalisinde ve Norveç hududu üzerinde uçuşlar yapan esrarengiz bir tayyarenin harekâtını mevzuu bahsetmektedirler.

Bu tayyarenin casusluk mu, kaçakçılık mı yaptığı merak olunuyor.

Matbuatın istihbaratına nazaran, gümrük muhafızları, tayyarenin cins ve mahiyetini meydana çıkarmak için askerî makamatla müştereken çalışmaktadırlar. «Stokholms Tidningen» gazetesinin iddiasına bakılırsa bu tek satıhlı bir Alman tayyaresidir.

Amerika parlamentosu bugün toplanıyor

Vaşington 2 (A.A.) — Yarın kongre büyük merasimle açılacaktır. Âdet hilâfına olarak Reisicumhur takip etmek niyetinde olduğu siyasetin ana hattını bildiren nutkunu gelip bizzat okumıyacak, bir beyanat gönderecektir.

Perşembe ve cuma günleri kongreye malî vaziyeti tetkik eden bir ikinci beyanat gönderecektir.

Son günlere kadar bu içtimaın çok fırtınalı ve M. Ruzvelt için sert olacağı zannediliyordu. Fakat görünüşe bakılırsa, hava değişmiştir. Ve Reisicumhur, kongrede mühim bir ekseriyet bulacaktır.

Çiftçiler ekilen arazinin tahdidi münasebetile mühim miktarda tahsisat almışlardır. İşçiler, muazzam nafıa işleri sayesinde vaziyetlerinin iyileştiğini görmüşlerdir. Birçok işsizlere iş bulunmuştur.

Yegâne nazik nokta, para siyasetidir.

Muhtarlıklara ait işler nasıl görülüyor?

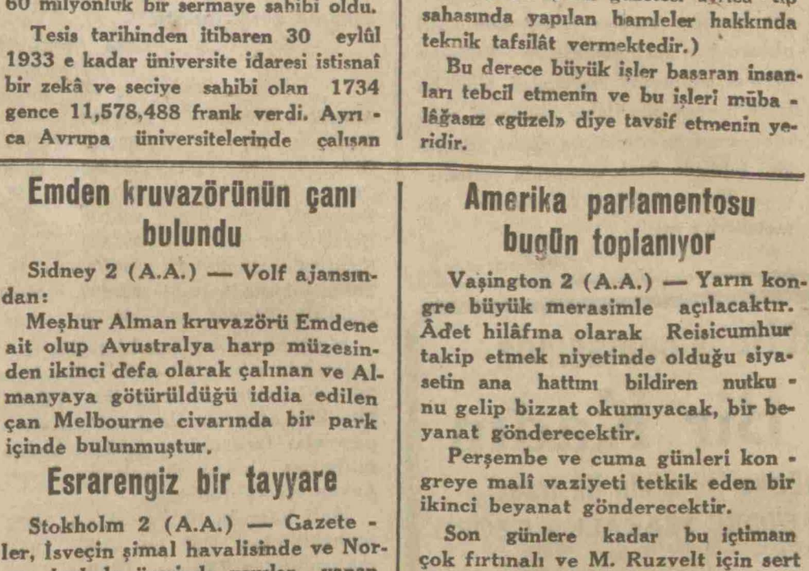

Dün bir kaymakamlıkta ilmühaber mühürletmeğe gelenler..

Muhtarlıklara ait işlerin Belediye daireleri, polis ve sıhhiye tarafından ne suretle taksim olunacağı hakkındaki izahname yarın bitirilecektir.

Evvelki gün olduğu gibi dün de belediye daireleri ve kaymakamlıklar kabul etmişlerdir. Belediyelerde, kaymakamlıklarda bu işle uğraşan memurlara dün de sabahtan akşama kadar birçok müracaatler vuku

Büyük ikramiyeye yeni sahipler çıktı

Çatalca Maarif memuru bileti başkalarına satmış

Birinci sahifeden mabat

Bunlardan 14045 numaralı bileti de Belgrat köyü muallimi Fuat Beyle mektebindeki 19 köylü çocuğun velileri müştereken almışlardır. Bu suretle ikramiyeye hissedar olan talihliler yirmiye baliğ olmuştur.

Yılbaşı gecesi Abidin Bey radyoda büyük ikramiyenin muallim arkadaşı Fuat Beyin elindeki bilete isabet ettiğini duymuş, hemen çocuğunu kendisine göndererek müjdelemiştir. Bunun üzerine Fuat Bey Çatalcaya gelmiş, Abidin Beyle buluşmuş, birlikte şehrimize gelerek büyük ikramiyeyi Milyon gişesinden istemişlerdir.

Halbuki gişe bayii, bu müracaatten evvel Çatalca müddeiumumiliğinden dikkate şayan bir telgraf almıştır. Telgrafta, Fuat Beyin biletine ortak olan köylülerden bahsedilerek büyük ikramiyenin şimdilik kimseye verilmemesi lüzumu bildirilmekte idi.

Gişe bayii, Fuat ve Abidin Beylere bu telgrafı göstererek biletin bütün alâkadarları müracaat etmedikleri takdirde ikramiyenin verilmesine imkân olmadığını bildirmiştir.

Fuat Bey, derhal bir otomobil tutarak piyango ortaklarını bulmak için tekrar Çatalcaya gitmiştir.

Anlaşıldığına göre, Fuat Beyle müştereken bilet alan köylüler, evvelki gün büyük ikramiyenin kendilerine çıktığını öğrenmişler, Fuat Beyi bulamayınca müddeiumumiliğe müracaat etmişler ve haklarının muhafazası için tedbir alınmasını istemişlerdir.

Müdeiumumilik te bunu nazari dikkate alarak münazaalı ikramiyenin verilmemesini bayie bildirmiştir.

Fuat Bey, esasen bilette köylülerin imzaları bulunduğunu ve alâkadarlara tevzi etmek üzere paraları gişeden istediğini söylemiştir.

Abidin Bey de demiştir ki:

«— Ben hasta olduğum için muayene edilmek üzere gelmiştim. Büyük ikramiye biletinde alâkam yoktur.

İstanbuldan aldığım 20 bileti arkadaşlar arasında taksim ederken bu bileti de Fuat Beye vermiştim. 14046 ve 14048 numaralı biletler bende kalmıştı. Radyoda bana ikramiye çıkmadığını öğrenince bittabi canım sıkıldı. Fakat bir arkadaşıma isabet ettiği için memnun oldum. Fuat Beyin biletine 19 köylünün ortak olduklarını sonradan öğrendim. Benim ikramiyeyi kazandığımı gazetelerde okuyan bir çokları tebrik edip duruyorlar. Rica ederim gazeteye hakikati yazmız ki bu lüzumsuz tebriklerden kurtulayım! Bu yanlışlık piyango bayiinde yalnız benim ismimin yazılı olmasından ileri gelmiştir.»

Fuat Bey, ikramiyeden kendisine isabet eden kısım ile bir ev almak niyetindedir.

Garezkârane şayialar tekzip olunuyor

Birinci sahifeden mabat

Hükûmetin Bankalardan istikraz yapacağı şayiası ise memlekette malî emniyeti millî paranın ve devlet maliyesinin en büyük temeli addeden Cumhuriyet hükûmetinin siyaseti ile taban tabana zıt bir garibedir.

Görüştüğüm birçok salâhiyettar zevat bu şayianın da külliyen asılsız olduğunu beyan ettiler.

Bankaların sanayi programının tahakkuku için teşkil edilecek şirketlere iştirak ettirileceği ve bu iştiraklerin mevduat akçelerile yapılacağına gelince, bunun da ortalığı velveleye vermek maksadile uydurulmuş bir şayia olduğuna şüphe yoktur. Millî Bankaların sanayi teşebbüslerine iştiraki her bankanın kendi maksadı teşekkülü ve kendi imkânları dairesinde zaten yapılmakta olan bir muameledir.

Sumer Bankın tamamen bir sanayi bankası olduğu, İş Bankasının da bazı sanayi teşebbüslerine iştiraki bulunduğu ve ziraat ile alâkadar bir kısım sanayie de Ziraat Bankasının iştirak ettiği malûmdur. Ancak bankalar tevdiat akçelerini kullanmakta tamamen serbest olmadıklarından gerek kanunen ve gerek bankacılık tekniği noktasından mühim bir parayı muhafaza etmeğe ve mütebakisinin mühim bir kısmını kısa vadeli banka muamelelerinde kullanmağa ve uzun vadeli tevdiatın ancak bir kısmını böyle çabuk itfa edilemiyecek işlere tahsis etmeğe mecburdurlar. Hulâsa bütün bu şayiaların iktısadî program münasebetile meydana çıkarılmış olması çirkin bir garezkârlıktan başka birşey değildir.

Mersinde Türk Dili konuşturma cemiyeti

Mersin 2 (A.A.) — Türk dili konuşturma cemiyeti çalışmalarına başlamıştır. Cemiyet bir beyanname ile bütün halkı maksadı etrafında

Cengiz Han

TEFRİKA 78 — Yazan: M. TURHAN

Şeyh Necmettin, eşsiz denilecek bir celâdetle ortaya atılarak Harzim payitahtını müdafaa ediyordu!

2 — Buharada Cengizin nutku. Harzim sultanlığının bu en büyük şehrini Cengize karşı üç kumandan müdafaa ediyordu. Onların emri altında 20 bin kişilik bir ordu vardı. Buhara, hocalar yatağı ve pek zengin bir şehirdi. Bundan dolayı Cengiz Han bizzat geldi, muhasara harekâtını idareye başladı. Kumandanlar, şöhretli hakanın şehri ne pahasına olursa olsun mutlaka zaptetmek istiyeceğini takdir ettikleri için son bir hamle ile çemberden kurtulmak istediler, beceremeyip gene içeride kaldılar. Hocalar bu inhizamı görünce telâşa düştüler, kumandanları mühimsemediler, kale kapılarını açtılar, Cengizi içeri aldılar.

Han, at üstünde sehre girdi, geniş bir meydan ararken büyük camii gördü, sordu:

— Burası Sultan Mehmedin evi mi?

Hocalar cevap verdiler:

— Hayır, Tanrının evi!

Cengiz, Mahmut Yalvacın Semerkantten gönderdiği mektubu ve oradaki cami tasvirini hatırladı, yüzünü ekşitti, şu sözleri söyledi:

— Tanrının evi, insanların yüreğidir. Siz yüreğinize bütün kötülükleri dolduruvorsunuz, sonra Tanrıya koca koca evler yapıyorsunuz. Eğer Tanrıyı candan sevseydiniz o da sizi severdi, Karagünlerinizde yardımınıza gelirdi.

Ve atından indi, dizginini bir hocanın eline verdi, ardındaki beylere de ayni şeyi yapmalarını söyledikten sonra camiye girdi, minbere çıkıp oturdu, yemek getirtip yedi, kımız tulumları açtırarak içti. Oradan bayram yerine gitti, hocaları ve şehrin tanılmış adamlarını etrafına topladı, at üstünde şu nutku verdi:

— Siz kadınlaşmış erkeklersiniz. Yurdunuzu korumak için ölmeği beceremiyen korkaklarsınız. Sizden iğreniyorum. Gene siz yılan dilli, kahbe yürekli adamlarsınız. Birbirinize yalan söylüyordunuz, düzen kuruyordunuz. Padişahınız bayağı, vezirleriniz bayağı, beyleriniz bayağı idi. Siz de bayağı olduğunuz için onların yaptıklarına göz yumuyordunuz. Hırsızların elini öpüyordunuz, kimi kuvvetli görürseniz onun ayağına kapanıyordunuz. Sizden tiksiniyorum. Şimdi istesem hepinizi burada boğazlatırım, leşlerinizi atlarıma çiğnetirim. Bunu yapmıyorum. Çünkü benim elimle ve benim emrimle öldürülmeğe bile değeriniz yok Yalnız şunu biliniz ki günahınız çoktur, Tanrıya bakacak yüzünüz yoktur. Ben, herşeyi gören ve bilen Tanrının kılıcıyım, sizin boynunuza inmek için kınımdan çıktım, pırıl pırıl parlıyorum. Eğer aklınızı başınıza devşirirseniz belki murdar kanınızı size bağışlarım. Yoksa hepinizi erkek ve dişi hepinizi üstünden bir alay kağnı geçen çekirge sürüşüne benzetirim.

Bu sözleri, kâfir tanılan Cengiz, müslüman olduklarını iddia eden bir halk yığınına söylüyordu!...

3 — Necmettini Kübranın ölümü.

Harbin dört tarafa dalbudak saldığı günlerde seyh Necmettini Kübra Örkencte bulunuyordu. Türkân Hatun da orada idi. Gafil kadın, Cengizin harp sonunda Harzim saltanatını kendi eline vereceğini umuyordu, o sebeple de Örkencin müdafaada bulunmasını istemiyordu. Fakat şevh Necmettini Kübra, bütün islâm tarihinde ve hocalar tarihinde hemen hemen essiz denilecek bir celâdetle ortaya atılmıştı, Cucinin kumandasındaki Cengiz ordusuna karşı Harzim payitahtını mertçe müdafaa ettiriyordu.

Necmettinin atesli sözleri her gönülde bir hamiyet yangını parlatmıştı. Halk, aslında Bavagut adlı bir Moğol orukuna mensup olduğunu öğüne öğüne ve sevine sevine ilân eden Türkân Hatunu saravına hapsetmişti, Necmettinden aldığı ilhamla memleketi canla, başla müdafaa edivordu. Muhasara ve müdafaa tam vedi ay sürdü. Hergün vuruşuldu ve her vuruşmada zafer, şehirlilerde kaldı, Cengiz ordusu sehre giremedi.

Cucinin askerleri artık mancınıkla atacak taş bulamıyorlardı. Dut ağaçlarını kesip taş yerine atıyorlardı. Harzimlilerin mukavemeti kırılamayınca sehre su veren Ceyhun nehrinin yatağını değiştirmeğe kalkıstılar, üç bin amele hazırlayıp işe giriştiler. Örkençliler, bir gece bu ameleyi bastılar, tek bir kişi kurtulmamacasına kılıçtan geçirdiler. Bunun üzerine Cuci de kızdı, geri dönenin kafası kesileceği kaydile umumî bir hücum yaptırdı. Arkada da muhakkak bir ölümün kendilerini beklediğini gören Cengiz askerleri bu sefer dönmediler. dönemediler, kırıla döküle şehre girdiler.

Cengiz, Sultan Mehmedin maneviî sukutunu hazırlıyanlardan ve dolayısile kendine yardım edenlerden biri olduğu için şeyh Necmettin Kübraya hürmet edilmesini emretmişti. Cuci bu emre binaen ona haber gönderdi, ailesile yanına gelmesini ve riayet göreceğini bildirdi. Şeyh şu cevabı yolladı:

— Yalnız değilim. Akrabam ve hizmetçilerim var.

(Mabadi var)

Tütün vaziyeti

Ege mıntakasında bu sene ne kadar tütün yetişti?

İzmir (Hususî) — Ege mıntakasında 1933 senesi zarfında tütün zerrolunan sahanın 253,286 dönüm olduğu tesbit edilmiştir. İstihsal edilen yaprak tütün miktarı 17,856,000 kilo tahmin olunmuştur. Piyasanın açılış tarihinden şimdiye kadar muhtelif firmalar tarafından mübayaa olunan miktar 7,723,000 kilodur.

Mıntaka dahilinde her kazanın istihsal ettiği yaprak tütün miktarile şimdiye kadar yapılan satışlar hakkında elde olunan malûmat aşağıda gösterilmiştir:

Kaza	Rekolte bin kilo	Satış miktarı bin kilo
Burnova	100	85
Foça - Menemen	280	100
Kemalpaşa	310	170
Aydın	95	20
Çine	240	70
Akhisar	3400	2000
Gördes - Salihli	375	120
Kırkağaç	160	—
Bergama - Dikili	690	350
Ayvalık, Altınova	225	80
Soma	320	—
Ödemiş	1300	800
Adagide	850	500
Bayındır	80	60
Tire	1150	500
Manisa	600	250
Kasaba	380	200
Muğla, Ahıköy	1500	550
Bodrum	260	80
Fethiye	380	—
Milâs	950	350
Alaşehir - Kula	160	20
Seydiköy - Gâvurköy	1050	800
Torbalı	190	130
Söke-Kuşadası, Selçuk	1300	350
Seferihisar - Urla	180	—
Karaburun	170	50
Çeşme	600	80
Sındırgı	450	8
Denizli	120	—

Kumpanyaların, İnhisar idaresinin ve muhtelif firmaların mübayaa fiatleri şu merkezdedir:

Burnova havalisi tütünlerinin beher okkası 35 - 95 kuruş, Aydın tütünleri 40 - 60, Akhisar 20 - 85, Gördes - Salihli 25 - 60, Bergama-Dikili 25 - 70, Muğla ve Ahıköy 40 - 75, Seydiköy - Gâvurköy 20 - 70, Söke - Kuşadası 25 - 70 kuruş arasındadır.

Kumpanyaların ve muhtelif firmaların piyasanın açılış tarihinden şimdiye kadar mubayaa ettikleri tütünler hakkında verilen malûmat aşağıda gösterilmiştir:

Kumpanya	Okka (beher okka için)	Vasatî fiat kuruş
Amerikan Tobako	1,150,000	70
Gerl »	1,400,000	75
Glen »	750,000	55-60
Ostro - Türk	400,000	50
Felemenk tütün şirketi	200,000	65
Herman İspirer	200,000	60
Komşuoğlu biraderler	200,000	80
Tütün İnhisar idaresi	600,000	55-60
Muhtelif firmalar	700,000	—

Mıntakanın bu seneki tütün rekoltesinin yüzde 40 - 45 i yüksek ve 35 - 40 ı orta kalitededir. Yüzde 20 - 25 i aşağı nevilerdendir. Kumpanyalar tarafından şimdiye kadar mübayaa olunan tütünlerin kısmı azamı iyi kalitedir.

Hali hazırda tüccar elinde 1927 mahsulünden 250 bin kilo, 1928 mahsulünden 750 bin, 1929 mahsulünden 200 bin, 1930 mahsulünden 800 bin, 1931 mahsulünden 3 milyon kilo stok olduğu söyleniyor.

Benzin fiatleri

Ticaret müdürlüğü ve İstanbul ticaret odası bir müddettenberi benzin fiatleri ile meşgul olmakta idi. Fiatlerde bir gayritabiilik olup olmadığını tesbit için, Oda idare heyeti tarafından Vehbi, Akif ve Suat Beylerden mürekkep bir komisyon teşkil edilmiştir.

Mısıra ihracatımız

Bu sene Mısıra, bazı meyvaları mızın ihraç edilemediği görülmüştür. Bu meyanda armut ihracatı da yapılamamıştır. Sebep bu sene Mısırda armudun bol olması imiş.

İRTİHAL

İstanbul Emniyet Müdiriyeti muhasebe memuru Esat Beyin pederi Boyabat eşrafından Hacı Halil ağa zade Halil Sıtkı Beyin mahalli mezkûrda irtihali daribeka eylediği haber alınmıştır. Merhuma rahmet diler ve evlâtlarına da beyanı taziyet eyleriz.

İktısat İşleri

Japon rekabeti bütün dünyayı düşündürüyor

Japon pamuklu mensucatı birçok yerlerde ayni sikletteki İngiliz ipliklerinden daha ucuza satılıyor!

Bu sütunlarda bir iki defa mevzuu bahsettik. Japon sanayii dünyanın her tarafında Avrupa sanayiile amansız bir rekabete girmiş bulunmaktadır. Türlü türlü takyidat ve tahdidata rağmen Japon pamuklularının girmediği ve mahallî sanayie rağbet etmediği yer yoktur. Japon pamuklu mensucatı bizde bile %55 - 60 derecelerinde prim verdiği halde geniş bir istihlâk sahası bulmakta, memleketimizin her tarafında İngiliz, Alman, Fransız, İtalyan, Belçika ve sair memleketler mallarına rekabet etmektedir.

Geçenlerde Mulhousede toplanan beynelmilel pamuklu mensucat sanayii fabrikatorları içtimaında Japon pamuklu mensucatının mümasili Avrupa mallarından %20 ilâ %50 derecelerinde noksan fiatle satıldığı uzun uzadıya münakaşa edilmiş, bu meyanda Japon malları ucuz olmakla beraber evsaf itibarile Avrupa mamulâtına nazaran dun olduğu da iddia olunmuştu.

Fakat ne de olsa bugün ortada aşikâr bir hakikat vardır. Japon mamulâtı hele pamuklu mensucatı Avrupanınkilere kıyasen son derecede ucuzdur. Japonyanın dünyanın ta öbür ucundan Avrupa piyasalarına bu kadar ucuz mal satarak rekabet edebilmesi sırf teşkilâtının son derecede ıslah edilmiş olması sayesindedir.

Diğer taraftan bu rasyonal çalışma sistemine inzimam eden geniş istihlâk sahalarında büyük ticarî antrepolar ve daimî sergiler tesisi prensibi Japon mallarının dünyanın her tarafında sürümünü arttırmakta ve rekabet kudretini tezyide hizmet etmektedir.

1924 senesinde İngiltere ayda vasatî olarak 370 milyon yarda murabbaı pamuklu mensucat ihraç ederken Japonya 79 milyon yarda murabbaı ihracat yapıyordu. 1932 iptidalarında Japon pamuklu ihracatı ayda vasatî olarak 169 milyon yardaya yükseldiği yani iki mislinden fazla arttığı halde, İngiltere nin pamuklu ihracatı 183 milyona düştü. 1932 senesinin son aylarında Japon ihracatı ayda vasatî olarak 204 milyona yükseldi, İngiltereninki de 164 milyona tenezzül etti.

Japon sanayiinin biaman rekabetinin neticesi olan bu muvaffakiyetler Japonyada içtimaî şeraitin, Japon halkının teşkilât ve müşterek çalışma hususundaki yüksek kabiliyetinin ve Japon fabrikaların daki fennî terakkiyatın mahsulüdür.

Japon pamuklu mensucatının rekabet kudreti son aylarda pek şiddetlenmiş ve bilâistisna mensucat imal ve ihraç eden bütün memleketleri şaşırtmıştır.

Bugün Avustralyada Japon pamukluları çok daha ağır gümrük vererek girdiği halde İngiliz pamuk mensucatından %50 daha aşağı fiatle teklif edilmektedir.

Belçikada: Japon pamukluları yerli Belçika mallarından %40 daha ucuza satılıyor.

Almanyada Japon pamuklu kumaşları Alman kumaşlarından % 50 ucuzdur.

Norveçte Japon pamuklu kumaşları Lanksayer İngiliz pamuk ipliklerile müsavi fiatte satılmaktadır.

Bazı Japon mensucatı ayni siklette iplik fiatinden daha ucuza satılmaktadır. 1933 senesi son aylarında Japonyanın pamuklu mensucat istihsalâtı İngilterenin istihsalâtını geçmiştir.

Bu suretle şimdiye kadar pamuklu mensucat istihsalâtında birinci mevkii tutan İngilterenin yerini Japonya almıştır. Japonyanın pamuklu mensucat istihsalâtı diğer devletleri cidden düşündürmekte ve mukabil tedbirler almağa sevketmektedir.

Türkiye - Japonya ticareti

Japon pamukluları bunca tahdidata rağmen memleketimizde büyük mikyasta istihlâk edilmektedir. Japon mallarının ucuzluğu sayesinde 1933 senesinin ilk on ayındaki ithalâtımız 2,600,000 lirayı bulmuştur. Japonya bizden mal almıyan memleketler meyanında bulunduğu için İktısat Vekâletinin aldığı ciddî tedbirler sayesinde son senelerde Türkiyeden mübayaatını arttırmış. 1932 senesinin ilk 10 ayında 270 bin liradan ibaret olan mübayaatını 1933 senesinin ayni devresinde 950 bin liraya yükseltmiştir. Mucibi memnuniyet olan bu inkişafın önümüzdeki aylarda da devam ederek Türk - Japon ticarî münasebetleri nin 1934 senesinde geçen seneye nazaran daha iyi neticeler vermesine intizar edebiliriz.

Ölen çocuğu hastaneye almıyan doktor bulundu

Birinci sahifeden mabat

nıma kan akıyor, beni kurtarın!» diye inlemiş, ancak hasta çok fena bir vaziyete düştükten sonra operatör çağırılarak ameliyat yaptırılmış, zavallı genç vaktinde müdahale edilmediği için dahilî nezften ölmüştür.

Müddeiumumilik bu hususiaki müracaat üzerine tahkikata başlamış, hastane hekimlerinin ifadelerini almış, Nuri Beyin cesedini Morga naklettirmiştir.

Diğer taraftan hastane başhekimi Yakup Beyin ihbarı üzerine Sıhhat Vekâleti de tahkikata başlamıştır.

Hastane başhekimi Yakup Bey diyor ki:

— Ortada iddia edildiği gibi bir ihmal yoktur. Yalnız bir teşhis hatası vardır. O gece hastanede nöbetçi olan dahiliye asistanı Mete Bey, Nuri Beyin yarasının sathî olduğunu, kurşunun karnına girmediğini zannetmiş ve operatöre haber vermeğe lüzum görmemistir. Mete Bey, doğru teşhis koyamadığı için tehlikeli vaziyetin farkına varamamıştır. Mesele bundan ibarettir. Ameliyat yapılması teklifinin kabul edilmemesine gelince, doktor böyle bir müdahaleye lüzum göstermedikten sonra hatır için ameliyat yaptırılmıya cağı tabiidir. Operatör mevcut olmadığı iddiası da doğru değildir. Nöbetçi hekimi lüzum görseydi derhal telefonla operatörü hastaneye davet edebilirdi. Adliye tahkikatı, hakikati meydana çıkaracaktır.»

Zeynep Kâmil hastanesinde ancak 15 gündenberi çalışmakta olan genç asistan doktor Mete Bey de, yaralının karnında bir sıyrıktan başka kurşun deliği şeklinde bir yaraya tesadüf etmediğini, teshis kanaatinde samimî olduğu için hastanın ailesine teminat verdiğini ve zabıtaya da ayni şeyi tekrarladığını söylemiştir.

Tahkikata devam edilmektedir.

Söylendiğine göre, hâdiseye, hastanede bir nöbetçi operatör bulunmaması sebep olmuştur. Bu da, Tıp fakültesi hastanesinin kapanması Kadıköy ve Üsküdar muhiti için nekadar mahzurlu olduğunu göstermektedir.

Hastane idaresi de bu noksanı nazarı itibara alarak Vekâlete müracaat etmiş, Vekâletçe, hastaneye bir operatör asistanın tayin edilmek üzere olduğu bildirilmistir.

RADYO

Bu akşamki program

ANKARA

12,30 gramofon - 18 orkestra: Vagner (Ouverture Metr Şantör), keman konseri (Ekrem Zeki Bey) - 18,45 dans musikisi - 20 Ajans haberleri.

İSTANBUL:

17,30 gramofon - 18 Şehir Tiyatrosu artistleri tarafından temsil - 19 gramofon - 19,30 Bedayii musiki heyeti - 21 gramofon - 21,30 kemanî Reşat B. ve arkadaşları.

VİYANA:

17,05 konser saati - 17,40 gençlik programı, konferanslar - 18,25 Avusturyanın bestekârlarının eserlerinden konser - 19,15 konferanslar, havadisler - 20,30 Şehir Operasındaki temsilin nakli - 23,30 dans havaları.

BÜKREŞ:

18,05 orkestra konseri - 20,05 konferanslar, plâk nesriyatı - 21,05 Quartet konseri - 21,35 konferans - 21,50 sarkı konseri - 22,20 piyano konseri - 23,05 Rumen havaları

BUDAPEŞTE:

18,05 konser - 19,15 italyanca ders-19,45 sarkılar - 20,20 konferans, plâk-21,55 Opera orkestrası tarafından konser - 23,20 hafif musiki - 24,20 tsigan havaları.

VARSOVA:

18 oda musikisi - 18,55 musahabe - 19,25 piyano ile cazbant - 20,10 muhtelif - 21,05 keman solo - 21,50 musahabe - 22,10 Wilno'dan - 23,05 neşeli program - 24,10 dans havaları.

PARİS (Poste - Parisien) :

21,05 plâk neşriyatı, havadisler - 21,40 şiirler - 21,50 filimlerden parçalar - 22,05 bir komedi - 24,20 havadisler.

BELGRAT:

17,35 halk musikisi - 18,05 konferanslar - 19,35 fransızca ders - 20,05 orkestra konseri - 21,05 Laibach'tan: (Orkestra refakatile keman konseri) - 23,05 tsigan havaları.

ROMA:

18,15 orkestra konseri - 20 havadisler, plâk neşriyatı - 21,35 havadisler - Müteakiben: Bir opera nakli-Müteakiben: Musahabeler, havadisler.

BRÜKSEL I (franz) :

22,05 üç sesle şarkılar - 22,35 bir komedi - 24 dansing - müteakiben: Havadisler.

Türk-iran hududunun tahdidi ve emniyeti

Türk - İran hududunun tahdidi ile meşgul olan erkânı harbiye miralayı Raşit Beyin riyasetindeki komisyon faaliyetine devam etmektedir. Bu komisyonun bir sene daha faaliyette bulunacağı anlaşılmaktadır.

Komisyonun reisi Raşit Bey başka bir vazifeye nakledilmiş olduğundan yerine başka bir zat tayin edilecektir.

Tahdidi hudut komisyonunun faaliyetine nazaran büyük ve küçük Ağrı tamamile hudutlarımız dahilinde kalmış buna mukabil cenupta İranlılara bir kısım arazi verilmiştir.

Türk - İran hudut emniyetini temin edecek komisyonun senede bir defa içtima etmesi karargir olmuştur. Geçen sene Makûda toplanan bu heyet bu sene memleketimizde içtima edecektir.

Türk Talebe Birliği

Millî Türk Talebe Birliğinden:

3/1/34 çarşamba günü saat 17 de İstanbul Halkevinde Birliğin Fen Fakültesi murahhasları intihap edilecektir.

5/1/34 cuma günü saat 13,30 da Beyoğlu Halkevinde Birlik kongresi toplanacaktır.

7 Günün 43 üncü sayısı çıktı

7 Gün mecmuasının 43 üncü nüshası, bugün çıktı. Mecmua 1934 senesinin girmesile ömrümüzden bir yıl daha eksildiğini hatırlatan çok nefis renkli bir kapak içindedir. Peyami Safa Beyin «bir yılbaşı gecesinde üç insan» serlevhalı başyazısı ile, diğer çok zengin ve kıymetli münderecat, birçok güzel fotograflar ve Cemal Nadir Beyin enfes karikatür sahifesile birlikte, 7 Günün bu sayısını süslemektedir.

Bu akşam Artistik sinemasında
Senin Gibi Bir Kadın
nam mühteşem komedi müzikal tiliminin ilk iraesi
Oynıyanlar: LiANE HAiD - SZOKE SZAKALL - GEORG ALEXANDER ve FRiTZ KAMPERS
Musiki - Şarkılar - Neşe - Fantazi

Bu gece saat 9 da MELEK Sinemasında büyük suvare olarak
1934 senesinde Fransada yapılan en güzel film:
ÇIPLAK KADIN
Hanri Bataille'ın meşhur eseri, oynıyanlar:
FLORELLE - ALiCE FiELD
ilâve olarak: Paramount dünya havadisleri gazetesi
Biletlerin önceden alınması için Telefon: 40868

Bu akşam saat 9 da
İPEK Sinemasında
MÜNiR NURETTiN
ve ARKADAŞLARI
Konseri ve sinema
klâsik eserler, yeni şarkılar, yeni halk türküleri
Fiatlar: Balkon 75, Hususî mevki 100, Birinci sınıf koltuklar 150, en ön koltuklar 200 kuruştur.
Mevkilerinizi önceden aldırın. — Telefon: 44289

BU AKŞAM
MiLLET TiYATROSUNDA

Naşit Bey
Hafız Bürhan Bey konseri
Saat 8 de başlar
Şairin Kızı
3 perde
Raks, bale, düet, dans

Pek yakında
Merkez Tayyare Filosu
Richard Barthelmess
Fransızca sözlü

ÜSKÜDAR HALE SiNEMASI
Söz bir Allah bir
Türkçe sözlü ilâveten dünya haberleri

Yarın akşam
SARAY
(Eski Glorya) sinemasında
GECE HÂKiMi
TRADER HORN filmini vazi sahne eden VAN DYKE'ın calibi dikkat eseri ve ANİTA PAGE - LEWIS STONE PHILIPS HOLMES ve WALTER HUSTON'un temsili
FOX JOURNAL

L'se ve Orta Mektep
Fransızca Muallimlerine
Ali Nazıma Beyin La Clef du França's
Kitabı Maarif Vekâletince bu sene programlarına da kabul edilmiştir. Bütün ecnebî lisanı tedrisatında esas olduğu veçhile her üç kısmın muallimlere mahsus nüshası da mevcuttur.

Birinci kısım	21	Kr.
İkinci »	31	»
Üçüncü »	3[illegible]	»
Muallim »	150	»

Toptan alanlara ve mektep idarelerine iskonto yapılır Matbaamızda ve h[illegible]rde bulunur.

Bu akşam saat 19,30 da
LÜ: ÜS HAYAT
Büyük operet
Yazan: Ekrem ve Cemal Reşit Beyler
UMUMA
İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Bugün saat 18 de matine FRANSIZ Tiyatrosunda Dâhi viyolonist JACQUES THİBAUD tarafından veda konseri
Programda: Sonate de Cesar Franck Concerto de Mendelsohn, Sonate de Debussy

Parisi döven top

120 kilometrodan Parisi ateş altına alan top hakkında Alman gazetelerinin verdikleri malûmat

Harbi Umumide Almanların tayyarelerle Parise müessir bir surette hücum etmeleri şehrin tayyareye karşı müdafaa tertibatının mükemmeliyetinden dolayı güçleşmiş olduğundan Almanlar 120 kilometre mesafeden Parisi dövecek toplar imalini düşünmüşler ve buna muvaffak olmuşlardı. «Paris topu» namile maruf olan ve Harbi Umumide ve sonradan gayet gizli tutulduğundan efsanevî bir mahiyet alan bu harikulâde top hakkında Alman matbuatında bazı yazılar görülmüştür.

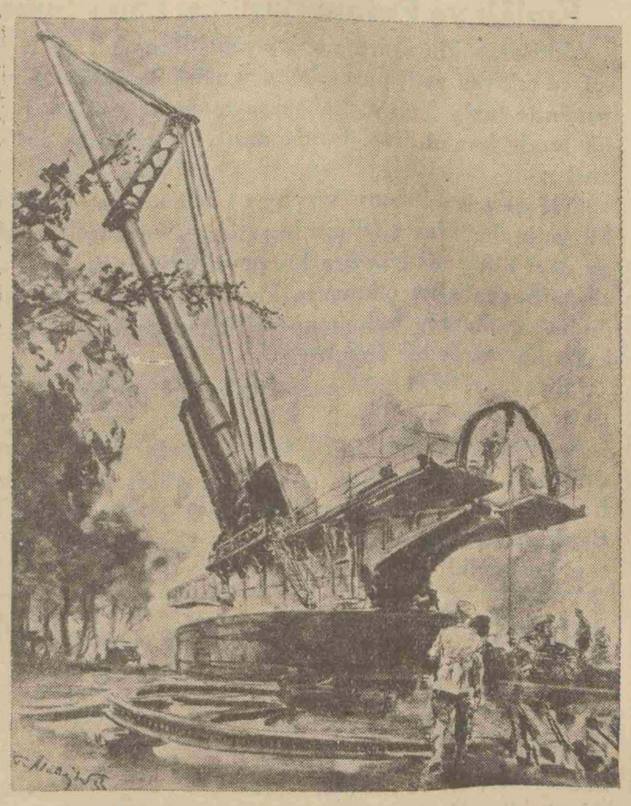

120 kilometreden Parise ateş eden topun Alman gazetelerinde çıkan resmi

Bu yazılara göre, Parisin vakit vakit ateş altına alınmasının fevkalâde büyük manevî ehemmiyeti ve tesiri olduğundan başkumandanlık erkânıharbiyei umumiyesi reisi maruf balestik mütehassıslarından birini davet ederek fikrini sormuş ve mumaileyh te bir defa tecrübe edelim, demiştir.

Derhal otomobil ile Essendeki Krupp fabrikasına gönderilen müteahassıs hemen laboratuvara girerek birçok muavinlerle birlikte tecrübelere koyulmuş ve az zaman içinde matlûp kuvvetteki barutu bulmuştur. Bundan sonra iş barut gazinin tazyikına dayanacak mevaddın tedariki kalmıştır. Hemen ocaklar tesis edilmiş ve topu yapacak madenî parçaların imaline başlanmıştır. Fakat bu işler o kadar güç ve geç oluyordu ki harp nihayet bulmadan evvel bu topun bitmesini kimse beklemiyordu.

Maamafih bütün mühendisler ve amele fevkalâde gayretle gece gündüz çalışıyorlardı. Tam işler yoluna girdiği bir sırada topun hesap ve plânları kaybolmuştu. Plân, mühendis ile baş imal ustasına ait bir kasada muhafaza olunuyordu. Kasanın anahtar deliğinin ölçüsü balmumu ile alınmış ve bir anahtar yapılarak plân aşırılmıştır. Uzun taharriyattan sonra plân, itilâf devletlerine casusluk yapan bir küçük memurun elinde bulunmuştur. Tekrar mesaiye başlanmış ve 1917 senesi ilkbaharında bir gün balastik mütehassısı topun tecrübe atışına hazır bulunduğunu başkumandanlık erkânı harbiyesi reisine bildirmiştir.

Fakat bundan sonra yeni müşkülât çıkmıştır. Çünkü 130 kilometrelik gayrimeskûn sahayı ihtiva eden bir top tecrübe mahalli Almanyada bulunamıyordu.

Nihayet Kukshofen limanı önünde denizde ateş tecrübeleri yapılmış, fakat topun mermileri 90 kilometreden ileri gidememiştir. Top tekrar Krupp fabrikasına iade edilerek tadil edilmiş ve son tecrübeden sonra garp cephesinde Krepi mevkiine gönderilmiştir. Buradan Paris tam 120 kilometredir. Bu azim topun idaresine deniz topçuları tayin edilmiştir. Burada kesif bir ormanın içinde top için iki ayda beton bir yatak yapılmıştır.

Bundan sonra Paris üzerine ateşe başlamıştır. İtilâf devletlerinin kumandanları ancak Parisi döven mermilerin parçalarından Almanların gayet uzun menzilli bir top yaptıklarını anlamışlardır.

Bu harikulâde topun namlısı 34 metre uzunluğunda idi. En yüksek telgraf direği ancak 9 metredir. Topun kutru namlının dışında bir metre idi. Topun çapı 24 santimetre idi. Bu top yalnız 65 mermi atmak üzere imal edilmişti. Bundan sonra namlının değişmesi icap ediyordu. Bunun için müteaddit namlılar yapılmıştı. Her namlının mermileri kendisine mahsus ve numaralı idi. İşte Almanlar 1918 senesinde Parisi bu toplarla dövmüşlerdi

Romanyada vaziyet gittikçe karışıyor

Birinci sahifeden mabat

olduğunu bildiği için ve memlekete gelmemek maksadile kabine reisinin teklifine cevap vermediğine hükmedilmektedir.

Şiddetli tedbirler

Bükreş 2 (A.A.) — Memleket dahilinde çok şiddetli tedbirler alınmasına devam ediliyor. Tevkifatın miktarı resmen bildirilmemiştir. Tevkif olunanlar arasında tanınmış gazeteciler, ezcümle «Demir muhafızlar» ın naşiri efkârı olan gazetenin müdürü vardır.

Katile ne ceza verilecek?

Bükreş 2 (A.A.) — Romanyada idam cezası, epey zamandır mülga bulunduğu cihetle, M. Dukanın katiline azamî verilebilecek hüküm müebbet kürektir.

Bugün intişar eden ve duvarlara yapıştırılan fevkalâde gazete nüshaları, cinayetin failleri için idam cezasının iadesini istiyorlar.

Ankarada dünkü âyini ruhani

Ankara 2 (A.A.) — Başvekil M. Dukanın istirahati ruhu için bugün şehrimizdeki Romanya sefaretanesinde bir âyini ruhani icra edilmiştir.

Bu âyinde, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyle bütün Hariciye erkânı ve ecnebi sefirler hazır bulunmuşlardır.

Berber dükkânında avutulan miniminiler

Çocuk babaları, anneleri çok iyi bilirler ki miniminileri bir yere götürüp saçlarını kesdirmek, düzelttirmek en müşkül işlerden biridir. Onları avutup uslu durdurmak ve berberin faaliyetini kolaylaştırmak için binbir çareye başvurmak icap eder. İşte bunu nazarı dikkate alan Amerikalı berberlerden biri küçüklere mahsus hususî bir salon açarak buraya irili ufaklı birçok oyuncak doldurmuştur. Resimde gördüğünüz veçhile bu salonun küçük müşterileri ekseriya oyuncak atlara bindirilerek, ellerine ayılar, maymunlar verilerek eğlendirilmekte, bu suretle kolayca saçları kesilmekte, tuvaletleri yapılabilmektedir.

PARIS MEKTUPLARI

Ruzvelt tecrübesi

Amerikanın tatbikına uğraştığı iktısadî kalkınma tecrübesi Fransada dikkatle takip edilmektedir

Paris «Hususî» — Fransa efkârı umumiyesi bir müddettenberi Amerika Müttehit cumhuriyetleri reisi Franklen Ruzvelt ile müşavirlerinin malî ve iktısadî sahada tatbik etmekte oldukları yeni usulü devamlı bir dikkatle takip etmektedir. Her yerde büyük bir alâka uyandıran bu usulün vereceği neticeler, müspet veya menfi tezahürlerine göre, ya enflasyon taraftarlarının noktai nazarına az çok hak vereçek ve yahut deflasyon müdafilerinin müddeasını filen tasdik edecektir. Şu itibarla mesele müstesna bir ehemmiyet arzediyor.

Amerika 1927 senesinden 1929 senesine kadar müstesna bir refah devresi yaşadı. Öyle bir saadet devresi ki tahayülü bile insanı sermest eder. Memlekette çok kazanılıyor, kazanılan cepte kalıyor, çünkü içtimaî hayat icabatının kâffesi, kredi ile hem de uzun bir kredi ile vücut buluyordu.

Uzaklarda yavaş yavaş toplanarak buhran bulutu muhtelif müessirler altında nagihani şimşeklerinin feci parıltılarile birden patlayınca iktısat muhiti yıldırımlandı. Cemiyetin bilcümle tabakalarına mensup insanların umumî heyeti vereceklilerle alacaklılardan mürekkep azim bir kafile halini alıverdi. Borçlarını tesviyeden âciz olanların hali kadar alacaklarını istifadan mahrum kalanların vaziyeti, sefaletin, felâketin hudutlarını genişletti. Onun için alıcı, verici müstehlik, müstahsil her fert ister istemez sarfiyatını tahdide, selâmeti sıkı bir iktısatta aramağa mecbur oldu. Artık gün geçtikçe iflâslar yekdiğerini takip ediyor, «şomör» lerin miktarı artıyor, borsa kıymetleri yuvarlanıyor, ihtiyaç miktarını fersah fersah geçen zirai, madenî, istihsalât, sınaî mamulât istok halinde yığılıyor, neticede gerek mevaddı iptidaiye, gerekse muhtelif emtea fiatları uçurumun dibinde dolaşıyordu. Ayni zamanda haricî ticarî tediyat, - dolar, muayyen rayicinin asgarî derecesi altına düşünce - altımla vukubulmak hükûmet taahhüdatı cümlesinden olduğu için bu kabil tesviyeler bir aralık hemen aleddevam altımla icra ediliyor, kâğıt doların teminatını teşkil eden altın miktarı sür'atle tenakus ediyordu. Bu da başlı başına bir tehlike idi.

Tecessüm eden bu vahamet karşısında Ruzvelt, müşavirlerile beraber dahilî borçların tahammül edilmez bir hale gelen ağırlığını yüzde elli nisbetinde tahfif etmek, alış verişe taze bir hayat vermek, mevaddı iptidaiye ve mamulâtı sınaiye fiatlarını yükselterek ziraat ve sanayie bir teneffüs penceresi açmak, şomörler miktarını azaltarak sefaletin önüne geçmek, altın ihracatını durdurmak, hasılı feci bir millî iflâsı bertaraf etmek gayesile doları altın beraberliğinden ayırdı ve fiyatını yüzde elli indirmeğe azmetti. Fakat bu ayrılışta dolar, gene arz ve talep kaidesine tebaiyetle, alman tedabiri cebriyeye mukavemet gösterdiği ve istenilen seviyeye düşmediği için Ruzvelt, gerek dahilî gerek haricî piyasalardan altın satın almağa karar verdi. Ama, hangi fiatla?. Altının sabit cihan fiatına faik bir fiatla ki, bunun miktarı tedrici bir terfi ile günü gününe hükûmetçe tayin ediliyor. Vereceği netice aşikâr: Hükûmet haricî mubayaasını altının mensup olduğu piyasa parasile icra edecek, yani altını Londra veya Paris piyasalarından almasına göre kâğıt dolar vererek iptida lira ve yahut frank satın alacak, ikinci derecede bu paralarla istediği altını mubayaa edecek. Fakat çığırından çıkmış olan doların talipleri gittikçe azaldığı gibi mevcut alıcılar da bu bapta tamakârane hareket edecekleri için satıcı bittabi fazla dolar itasına mecbur olacak ve bu şekilde parasının fiatını istediği derkeye düşürecek. Doların fiatı indikçe dahilde mevaddı iptidaiye, mahsulât ve mamulât fiatı yükselecek.

Dahilde fiatların yükselmesi müstahsillere az çok bir kâr temin edeceği için iktısadî faaliyetler yeniden başlıyacak, şomaj azalacak, ayni zamanda haricî ticaret fiat tereffüünden mutazarrır olmıyacak. Çünkü bu hâdise, yani fiat artması sermaye fiatının hakikaten yükselmesinden münbais değil, para kıymetinin tenezzülünden mütevellit!

Binaenaleyh inikâsatı dahildeki müstehlikler için zahir, hariçteki alıcı için değil; çünkü çıkarılacak mahsuller, emtea ve eşya bedeli alıcının mensup olduğu piyasa parasile ölçüleceği için dolar o paraya tahvil edilince fiatlar az çok eski seviyede kalmış oluyor. Eğer fiatların yükselmesi için doların düşmesinden başka alınmış diğer bir takım iktısadî tedbirler de olmıyaydı ticareti hariciye bundan müteneffi bile olurdu. Tecrübe bu nazar noktasını teyit ediyor. Fakat dediğimiz veçhile para kıymeti tenzilinin yanında diğer iktısadî tedbirler de var. Bunların başlıcası haftalık sây saatlerini 40 hatta 35 saate tenzil ederken ücretlere kat'a dokunmamak. İmalât ve istihsalâtın bütün şubelerine teşmil edilmek istenilen bu kararın istihdaf ettiği gaye bir taraftan fiatların yükselmesine hâdim olmak, diğer taraftan ve bahusus işsizlere iş vermek, şomajı tahdit etmek..

Şu muhtasar izahattan sonra görülüyor ki Amerikada gerek nakit, gerek iktısadî muameleler muayyen bir istikamete doğru cebrî ve sun'î bir şekilde sevkediliyor. Buna, etatizm = devletçilik maskesi altında sosyalizmden başka bir şey demek mümkün değildir. Filhakika, M. Ruzveltin etrafını teşkil eden müşavirler arasında bulunan muktesitlerden Berle eğer millî tensikat kendisinden beklenilen neticeyi vermiyecek olursa hükûmetin şahsî temellük hakkını külliyen lâğvederek her ferdin devletten senevî 5000 dolarlık muayyen bir gelir alabileceği şekilde bir rejim tesisine mecbur kalacağını açıktan bildirdi. Şahsî teşebbüs, zatî temellük mefhumlarına âdeta taassuplu bir hisle bağlı ve pratik fikirlerile mütemayiz buluman Amerika ricalinin, önlerine çıkan müşküllerin hallini nihayet sosyalizm prensiplerinin tatbikinde araştırmaları asrın garabetlerinden birini teşkil ettiği kadar oradaki hercümercin aldığı müthiş nisbetlere dair bizleri tenvir edecek mahiyettedir.

Fransada yalnız sosyalistlerin ve bilhassa M. Blumun tasvip ve takdirine mazhar olan bu usul, siyasî, malî ve iktısadî mahfillerde ve kezalik efkârı umumiyede müsait akisler tevlit edebilmekten çok uzak! Bilâkis tecrübenin bu ana kadar menfi denilecek bir tarzda tevali eden safhalarını herkes büyük bir emniyetsizlik ve biraz da korku ile takip ediyor. Denilebilir ki Ruzvelt tecrübesi, hiç muhtemel olmamakla beraber, müspet neticelere varırsa bu, cihan iktısadiyatını tedvir eden klasik usulleri esaslı tadillere uğratacak bir cereyan halini alabilir. Aksi takdirde ise - ki bütün iktısat ihtisasatı bu şıkkı tasdik ediyor - Fransa ekseriyet ricalinin ve mütehassıslarının noktai nazarı bir defa daha ihrazı galebe etmiş olacak...

Kanser cemiyetinin ilk kongresi

Yeni kanser cemiyeti hükûmet tarafından resmen tanınmış ve faaliyete geçmiştir. Cemiyetin ilk kongresi bugünlerde toplanacaktır.

Cemiyetin umumî kâtibi operatör doktor Kâzım İsmail Bey dün bir muharrimize demiştir ki:

«— Kongrede konser tetkikatı hakkındaki faaliyet programı hazırlanacaktır. Yalnız, ecnebi memleketlerin eserlerile iktifa edilmiyerek yerli vak'aların tesbiti için hastanelere bir tamim gönderilecektir. Bu vak'alar üzerinde fennî tetkikler yapılacaktır. Cemiyet, halkı tenvir suretile kanserle mücadele için de radyoda konferanslar tertip edecektir.»

Yeni ve büyük bir boks maçı

New-York 2 (A.A.) — Karnera'nın İtalyan manageri Saresi, Tommy Loughran ile dünya şampiyonluğu için maçı kabul etmiştir. Maç 22/2 de Miamide yapılacaktır.

Türkiye Sigortacılar Dairei Merkeziyesinden:

Sigorta ücretlerinin tenezzülü ve Türkiyede icrayı san'at eden sigorta şirketlerinin pek büyük zararlara uğramaları hasebile, mezkûr şirketlerin müdür, mümessil ve umumî acentaları tarafından müttefikan ittihaz ve müdiriyeti umumiyelerince tasvip edilen karar mucibince, 1 kânunusani 1934 tarihinden itibaren, bazı acentaların, tellâl ve mutavassıtların, hilâfı nizam olarak müşterilerden bazılarına her ne şekilde olursa olsun vermekte oldukları kumusyon, iskonto ve ikramiyelerin bundan böyle verilmesinin menedilmiş olduğu muhterem halkın nazari ittılaına arzolunur.

Diğer cihetten, İktısat Vekâleti celilesince musaddak tarifede yazılı ücretlerle tarife talimatının mecburülttiba olduğunu ve hilâfında hareket edenlere olbaptaki hükümlerin tatbik kılınacağını hatırlatırız.

Elhasıl, sigortalılara her ne şekilde olursa olsun tenzilât yapılması kat'iyen memnudur.

MEMLEKETTE

Güzel ve mamur bir vilâyetimiz: Isparta

İsparta, Türkiyenin bellibaşlı sanayi merkezlerinden biri olmağa namzet bulunuyor

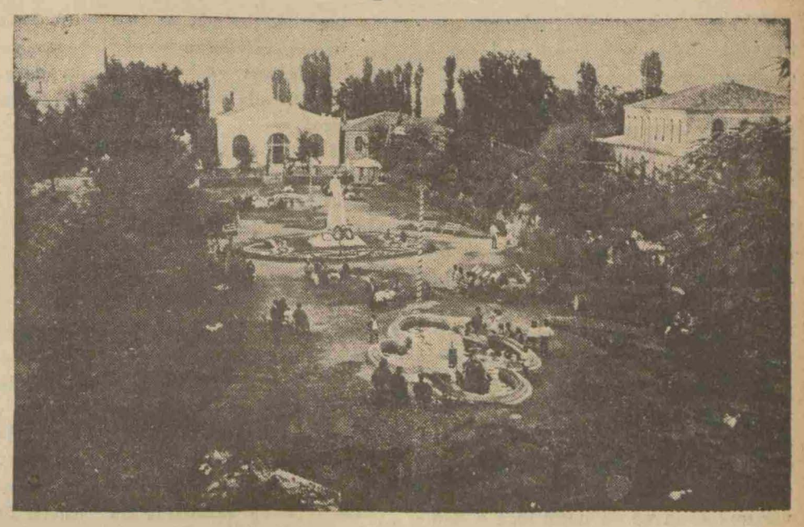

Şirin Ispartadan bir manzara: Isparta parkı ve Gazi heykeli

İsparta (Hususî) — İsparta Türkiyemizin mamur ve ileri gitmiş bir vilâyetidir. İsparta şehri vilâyetin merkezi olup tarihî bir kasabadır. İsparta Cumhuriyet idaresinden sonra son derece inkişaf etmiştir. Şehrin nüfusu yirmi bine yakındır. Vilâyetin İsparta, Eğirdir, Şarkî Karaağaç, Uluborlu ve Yalvaç atlı beş kazası olup bütün vilâyetin nüfusu 1927 senesi nüfus tahririne nazaran 144437, mesahai sathiyesi de 8275 kilometre murabbaıdır.

İsparta halılarile, gülyağlarile, Keçiborlu nahiyesindeki kükürt ve Atabey nahiyesindeki afyonlarile meşhur bir yerdir. Hele halıcılıktaki son terakkilerile İsparta, Türkiyemizi bütün ecnebi memleketlerde tanıtan bir yer olmuştur. Bugün İspartada dokunan halıların birçoğu teknik itibarile Acem halılarından ileri bulunmaktadır.

İspartanın belediye ve hususî muhasebe varidatı diğer komşu vilâyetlerden zengincedir. Vilâyette asayiş ve inzıbat fevkalâdedir.

İsparta belediyesi birkaç sene için - de memleketi asrî bir hale koymağa muvaffak olmuştur. Memleketin bugün güzel bir parkı, asrî bir mezarlığı, iyi bir mezbahası, muntazam sokakları Ayazmana, Sidre, Zambaklı gibi mesire yerleri vardır. İspartalılar parklarına Gazi Hazretlerinin güzel bir heykellerini dikmişlerdir.

Memleketin maarif hayatı göğüs kabartacak bir haldedir. İlkmekteplerde okuyan çocukların adedi yalnız İspartada dört bine yakındır. Bütün vilâyette okuma, yazma bilenlerin sayısı otuz bine yakındır. İspartada bu nisbet yüzde 80-85 arasındadır.

İsparta manzara itibarile Bursa kadar güzel bir yerdir. Berrak suları, gür ormanları, hele nefis kokulu gül bahçeleri burayı ziyaret edenleri hayran bırakır. İzmir - Eğirdir şimendifer hattı İspartanın yanından geçer. (Kuleönü) İspartanın istasyonudur. Afyonkara - hisar - Antalya hattının da buradan geçeceği söylenmektedir.

İsparta Türkiyenin san'at merkezlerinden biri olmağa namzettir.

İçtimaî hayat, gece hayatı İspartada hayli ileri gitmiştir. Halkevi ve askerî mahfil memlekete bu hususta çok yardım etmektedir. Gençlik arasında spor ileri gitmiştir. İspartada Sümer Bankın bir halı iplik fabrikası vardır. Şehirde bir de güzel hastane mevcuttur. Ticaret hayatı işlek olup Ziraat Bankasından maada bir de İş Bankası şubesi vardır. Vilâyetin resmî bir matbaası olup bir de İsparta gazetesi diye haftalık bir gazetesi çıkmaktadır.

Ziraat ve Ticaret sahasında mühim bir merkez olduğu kadar san'at vadisinde de ileri gitmiş olan İsparta Türkiyenin mamur, güzel, muntazam bir vilâyet merkezidir.

H. T.

Çukurova da kurtuluşunu kutluluyor

Adanada çıkan Türk Sözü refikimizin verdiği habere göre Çukurovalılar memleketimizin bu köşesinin kurtuluşunu tes'it edecek olan Ankara ve İstanbul vilâyetlerine Çukurovanın meşhur portakallarından biner tane göndermişlerdir.

Bilecikte pancar zirati

Bilecik (Hususî) — Bu sene Bilecik vilâyeti dahilinden on sekiz bin ton pancar alınmıştır. Bu itibarla ilk defa pancar eken ve tecrübesiz bulunan köylümüz gelecek sene bunu iki misline çıkaracaktır.

Temas ettiğim köylülerden, gezdiğim pancar tarlalarından edindiğim kanaat şudur:

Pancar diğer nebatat ziraatine kıyas edilince onlardan daha fazla itinaya, bilgiye ve mütekâmil alâti ziraiyeye muhtaçtır. Köylümüzde bugün için pancar ziraatinin muhtaç olduğu bütün ameliyatı yapacak vesait yoktur. Kuvvetli çift hayvanı, mükemmel pulluklar bu ihtiyacın başında geliyor.

Fabrika, tohumla beraber köylüye tırmık, yuvarlak, ekme makinesi gibi alâtı kullanmak üzere meccanen vermekte ve hatta bunları kullanmak için memurlar da tayin etmektedir.

Bu vaziyet simdiki halde ihtiyacı kısmen temin edense de herkese pulluk, çift hayvanı vermeğe tabii imkân yoktur.

Bazı köylülerin anlattıklarına göre yolları olmadığından pancar nakliyatını müşkülâtla yapmaktadırlar. İvi arabalarının bulunmaması dolayısile de merkep ve katırla pancar taşımaktadırlar.

Bunun en mühim sebebi de köylerimizin birçoğunda köy kanununun hakkile tatbik edilmemesidir. Köy kanunu hakkile tatbik edilirse köyler şoseler, muntazam yollarla bağlanır, bu suretle köylü yalnız pancarını değil, bütün mahsulü istasyon ve pazarlara kolayca nakledebilir.

Şimdiye kadar Bilecikte bu dertlerle esaslı surette meşgul olunmadığını gören Vali Ali Kemal Bey bilhassa köy kanununun tatbiki için ehemmiyetli mesai sarfetmektedir. Gelecek sene bu yol işi halledilecektir.

Konya ve civarında altı çocuklu 4000 aile var

Altıdan fazla çocuklu ailelere birer madalya verildiği ve bunlara ellişer lira nakdî muavenette bulunulduğu malûmdur.

Verilen malûmata nazaran Konya merkez ve mülhakatından vilâyet sıhhat müdürlüğüne 4,000 aile müracaat etmiş, kanunun verdiği bu haktan istifade etmek istemişlerdir. Şimdiye kadar bunlardan yirmi bine mükâfat verilmiştir. Diğerlerinin hediyeleri de sıra ile gelecektir.

Dikenlitel imali

İzmir meb'usu Sadettin Bey Almanya ve Macaristandan getirdiği son sistem makinelerle İzmirde dikenlitel imali teşebbüslerinde bulunmuş ve çok iyi neticeler almıştır. Türkiyede ilk defa dikenlitel imal eden bu fabrika İzmirin senevî 150 tonluk dikenlitel ihtiyacını temin edecektir.

Sadettin Beyin Almanya ve Macaristandan getirdiği bazı makinelerde araba dingili, frenk nalları, kazma, çekiç, keser imal edecek - lerdir. At nalları için kabul edilen frenk tipi nallar imal edilmeğe başlanmıştır.

TEŞEKKÜR

Dört senedenberi müptelâ olduğum muannit yüz ağrısını ameliyat yaparak teşfiye eden Alman hastanesi operatörü muhterem Dr. Orhan Beyefendi ile hastanenin müdürü Mr. Dr. Naab cenaplarına ve müşfik hemşirelerine alenen arzı teşekkür ederim.

Erzincan eşrafından Hüseyin Bey zade Hasan (11766)

AÇIK TEŞEKKÜR

Geceli ve gündüzlü yorulmak bilmez sebat ve metanetle çalışarak san'atindeki hazakat ve maharetile refikamı doğum esnasında bir mevti muhakaktan kurtaran Van doğum evi nisaiye mütehassısı Numan Beyefendiye yapmış olduğu bu insanî vazifeden dolayı alenî teşekküratımın iblâğına muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Van hudut kumandan vekili miralay İsmail Hakkı (11761)

Bizde spor tenkitleri

Bilgisiz veya tarafgirane tenkitler, sporcular arasında gerginlik, asabiyet hatta husumet doğurmaktadır

Galatasarayın ve Millî takımın sabık oyuncularından Sadi Beyden aldığımız şu yazıyı aynen dercediyoruz:

Spor işlerinin ıslahına çalışıldığı bugünlerde alâkadar makamın nazari dikkate alması icap eden mühim bir mesele vardır. O da spor tenkitlerinin her türlü tarafgirlikten vikayesi ve bu tenkitlerin vakıfane bir surette yapılması hususunun temini. İtiraf etmek lâzım gelir ki, bizde maalesef bazı münekkit arkadaşlarımızın bu iki mühim noktaya riayet etmemekte oldukları görülmektedir. Sathî ve tarafgirane yapılmış bir tenkidin efkârı umumiye ve spor cereyanları üzerinde ne derin aksi tesirler uyandırdığını ve menfî neticeler husule getirdiğini burada uzun uzadıya izah etmeğe bilmem ki lüzum var mı? Bilği ve anlayışın ince eleğinden geçirildikten sonra ortaya atılan bir tenkit, herhangi bir takım veya oyuncunun zayif noktalarını tebarüz ettirmek itibarile nekadar ikaz mahiyetinde olur ve hüsnü tesiri dokunursa, yanlış görüşlere ve hele tarafgirane düşüncelere istinat eden tenkitler de, o derece, şevk ve arzuyu kırar, ve buna maruz kalan takım ve oyuncuları hatalı yollara sevketmeğe sebebiyet verir.

Görülüyor ki, spor münekkidi arkadaşlarımıza, memleketimizde sporun terakki ve inkişafı sadedinde hiç te ihmal edilemiyecek mühim vazife ve roller terettüp etmektedir. Bu arkadaşlar daima hatırlarından çıkarmamalıdırlar ki bir müsabakanın tahlil ve tenkidi ile, gene o müsabakanın tarzı cereyanını izah, yekdiğerile pek az münasebeti olan ayrı ayrı şeylerdir. Hakiki spor münekkitliği gazetelere bir kaç sütun yazı doldurmak ve yahut güzel istilâhlar, parlak cümleler kullanarak bir edebiyat nümunesi vücude getirmek değildir. Carpışan iki takımın nasıl bir haleti ruhiye içinde oynadığını, mağlûp olan ekipin ne gibi hataları görüldüğünü, hangi cihazlarının iyi işliyemediğini, bunun neden tevellüt ettiğini, tekerrürüne meydan verilmemek için ne yapmak icap edeceğini; takımda oyuncular arasında olduğu gibi hatlar arasında da irtibat ve ahenk bulunup bulunmadığını, galip gelen tarafın hasmına karşı ne sistem bir oyun tatbik ettiğini, hasmının hangi zayif noktalarından istifade ettiğini ilâh.. Görecek ve bunlara şayanı tavsiye bulduğu kendi noktai nazarını da ilâve ederek karie o maç hakkındaki tenkidini bu suretle bildirecektir. Yoksa mühim bir maçın tenkidine tahsis edilen faraza iki sütundan dörtte üçünde, ekseriya vâki olduğu, gibi stadyoma girerken ne düşündüğünü, filâncanın ne dediğini, seyircilerin nasıl bağırdıklarını ilâh.. Uzun uzadıya hikâye kabilinden anlatacak değildir. Eğer bu suretle hareketten maksat maçta hazır bulunmıyan spor meraklılarına veya karilerine o günkü müsabakanın ne gibi bir hava içinde cereyan ettiğini bildirmek ve ona o günü bütün tafsilâtile yaşatmaksa, bize bu hususta şayani istifade misaller gösteren Avrupa gazetelerini örnek ittihaz edelim ve onlar gibi biz de maçın teknik tenkidile tarzı cereyanı ve tafsilâtı hakkındaki yazıları yekdiğerinden tefrik edelim. Teknik cihetin tahlilini işten anlıyanlara bırakalım. Unutmıyalım ki, bazı münekkit zevatın yanlış muhakemeleri, spor muhitinde ve müntesibini arasında bir gerginlik ve asabiyet, hatta husumet husule getirerek, hiçbir maddî menfaat gözetmeksizin şayani takdir bir fedakârlıkla memleketimizde sporun terakkisine çalışan arkadaşların kıymettar mesailerini baltalıyor ve halk üzerinde idarecilere karşı ademi itimat hissi uyandırıyor.

Şahsî ve tarafgirane yazıların önüne geçilmek suretiledir ki hakikatin tezahürüne ve memleketimizde sporun ilerlemesine yardım edilmiş olur.

Sadi

Uludağda kış sporları

Bursa 2 (A.A.) — Bursa dağ kulübüne mensup klavuz ve kafile idarecisi İhsan Celâl Bey refakatinde İstanbul Dağkulübüne mensup kayakçılar, 29 da Bursadan hareketle Karabelene, ertesi gün Karabelenden büyük otele varmışlar, 1 kânunusani 1934 sabahı 9 da antrenör Her Abraham idaresinde, Bursa Dağ külübünden Bülent, Vedat Abut, Ahmet ve İskenazi Beylerden müteşekkil bir grup halinde zirvenin altında 2400 metreye kadar yükselerek kısa bir güneş banyosu yapmışlar ve buradan Bülent, Abut, İskenazi Beyler ayrılarak saat 14 e on kala zirveye çıkarak kısa bir duruştan sonra saat 13.15 büyük otele dönmüşlerdir. Zirvede mahfuz hatıra defteri karların kesafetinden dolayı bulunmamıştır. Kayakçılar Uludağın bu azamet ve güzelliğinden grup dünyasının dağlardan daha çok elverişli olduğunu söylemektedirler. Spor kafilesinin kurt hücumuna uğradığı ve karın kesafetinden mahsur kaldıkları yolundaki haberler tamamen asılsızdır. Ulu dağda emniyet tertibatı tamamen faydalı bir şekilde alınmıştır. Dün, vapuru kaçırarak motörle şehrimize gelen grup ta bugün dağa çıkmıştır.

Cuma günü yapılacak lik maçları

İstanbul mıntakası Futbol heyeti riyasetinden:

5 kânunusani 934 cuma günü yapılacak resmi müsabakalar berveçhi atidir:

1 — Taksim stadında: Saha komiseri Necmi Bey.

Saat 11 de Galatasaray - Beykoz B. takımları hakem Emin Bey.

Saat 12,45 te Topkapı - Anadolu birinci takımları hakem İzzet Muhittin Bey.

Saat 14,30 da Galatasaray - Beykoz birinci takımları hakem Cafer Bey

Yan hakemleri: Halit İbrahim, Ahmet Adem Beyler.

2 — Fenerbahçe stadında: Saha komiseri Salâhattin Bey.

Saat 11 de Vefa - Beşiktaş B. takımları hakem Mehmet Reşat Bey.

Saat 12,45 te Beylerbeyi - Kasımpaşa birinci takımları hakem Rüştü Bey.

Saat 14,30 da Vefa Beşiktaş birinci takımları hakem Adil Giray Bey.

Yan hakemleri: Halit Galip, Ekrem (Hilâl) Beyler.

3 — Beşiktaş Şeref stadında. Saha komiseri Nuri Bey.

Saat 10 da Anadolu - Topkapı B takımları hakem Halit İbrahim Bey.

Saat 11,15 te Galatasaray - İstanbulspor Genç takımları hakem Adem İbrahim Bey.

Saat 12,30 da Kasımpaşa - Eyüp Genç takımları hakem Adnan Bey.

Saat 13,45 te Anadolu - Topkapı Genç takımları hakem Adnan Bey.

Voleybol maçları

Voleybol heyetinden:

5/1/934 cuma günü Galatasaray lokalında yapılacak lik maçları:

Topkapı - Feneryılmaz saat 16 hakem Ekrem Bey.

Fenerbahçe - Hilâl saat 16,30 hamek Adnan Bey.

Galatasaray - İstanbulspor saat 17 hakem NecfiBey .

Vaktinden beş dakika geç kalan takımlar hükmen mağlûp olurlar.

Cumhuriyet

Halk sütunu

Bir nahiye halkının temennisi

Ağinin Kozkeçe mahallesinden Hüseyin Hüsnü imzasile aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

«336 senesine kadar nahiyemiz tam teşkilâtlı olmadığı halde tapusu vardı. Tapu 337 de lâğvedildi, fakat 929 senesinde yeniden tesis olundu ve bu yüzden birçok masraflar yapıldı. Fakat 932 de bu tapu tesisatı gene lâğvedildi. Bu karar bütün nahiye halkını müteessir etti. Çünkü nahiyemiz, merkez kazaya uzaktır, yol üzerinde bulunan bir ırmağı sekiz dokuz defa geçmek lâzımdır. Burada köprü de olmadığından, kış günlerinde bu ırmaktan geçmek çok müşkül olmakta, çok defa geçilememektedir. Diğer taraftan kazamızın mülhakatı fazla olduğundan muamelesi çoktur ve bir muameleyi intaç ettirmek için günlerce hanlarda beklemek zarureti vardır. Tapu idaresinin lâğvi, nahiyemizi bu suretle çok zarara ve müşkülâta uğratmıştır, bu idarenin tekrar tesis edilmesini bütün nahiye halkı rica etmektedir.»

Belediyenin nazarı dikkatine

Eyüpte Yavedüt çeşme sokağında oturan okuyucularımızdan üç imza ile aldığımız bir mektupta Defterdarda Yavedüt mahallesinin Çeşme sokağındaki çamurlardan geçmek mümkün olmadığı, suların her tarafı istilâ ettiği bildirilmekte, Belediyenin bu sokağı tamir ettirmesi rica olunmaktadır.

Bir mahalle halkının şikâyeti

Yenikapıda Yalı mahallesinde Çuhacıoğlu sokağında oturan okuyucularımızdan aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

«Çuhacıoğlu sokağı yazın bir toz, kışın da bir çamur deryası halindedir. Yaz kış buradan geçmek mümkün olamıyor. Bu çamur kâfi gelmiyormuş gibi her gün toprak taşıyan arabalar da bu yoldan geçtikleri için yol bütün bütün geçilmez bir hale gelmektedir. Bu hususta alâkadar makamın nazarı dikkatini celbetmenizi rica ediyoruz.»

Bursada Emirsultan caddesinde mütekait binbaşı Fehmi ve Elâzizde Halit Âli Beylere

Şikâyet mektubunuz alâkadar makamlara gönderilmiştir.

Dr. Nuri Fehmi
Göz Hekimi
Cağaloğlu, Süreyya B. apart.
Saat 2 - 6 ya kadar
Telefon: 23212

Bilecik sulh hukuk mahkemesinden:

Bileciğin Bektemir köyünden Mehmet oğlu Mustafa ve rüfekası vekili avukat İbrahim Bey tarafından gene o köyden kasap Hüseyin oğlu Mehmet ve rüfekası aleyhine ikame olunan 222 lira 62 kuruş alacak davasının icra kılınmakta olan muhakemesinde müddeaaleyh Hüseyin oğlu Mehmet namına çıkarılan davetiye varakasının mumaileyhin ikametgâhı meçhul bulunduğundan bahisle bilâtebliğ iade kılındığı görülmüş ve müddeiler vekili avukat İbrahim Bey ilânen tebligat ifasını telep etmiş ve talebi vaki muvafıkı kanun görülmüş olduğundan ilânen tebligat ifasına ve muhakemenin 29/1/934 pazartesi günü saat 14 e talikına karar verilmiş olduğundan mumaileyh kasap Hüseyin oğlu Mehmedin yevm ve vakti mezkûrda Bilecik sulh hukuk mahkemesinde hazır buluması aksi takdirde hakkında gıyap kararı verileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (11770)

ARANIYOR
Müessesatta çalışmış, yazı işleri iyi bilir yüksek tahsil görmüş almancadan türkçeye ve türkçeden almancaya lâyikile tercüme eder bir efendiye ihtiyacımız vardır. Başka lisanları dahi bilenler tercih edilir taliplerin hergün saat altıdan sonra yetlerindeki hizmet vesikalarile Sirkecide Antalya Nakliyatı Umumiye Şirketi merkezine müracaatleri.

Yeni eserler
KUR'ANI KERİM
Arapça tam metni, iki senedenberi; büyük bir itina ile çalışılarak basılmıştır. Arap alfabesindeki bütün harfler, Hüseyin Kâzım Bey tarafından bulunmuş bir usul tahtında ve Türk harflerinden gayri yabancı bir harf katılmaksızın ayın harfine varıncaya kadar tamamen gösterilmiştir. Diğer bazı tabılarda olduğu gibi okuyucular yabancı şekiller bellemekten ve güçlük çekmekten kurtarılmışlardır. Hediyesi müzeyyen ciltli olarak bir liradır. Hüseyin Kâzım Bey imzasına dikkat ediniz.

KUR'ANI KERİM TERCÜMESİ TÜRKÇE MUSHAFI ŞERİF

Kur'anı Kerimin eski harflerle basılmış tam ve tamamen tercümesidir. Büyük kıt'ada 719 sahife.

Ders vekili Halis, Meclisi Maarif azasından Hacı Zihni ve Faiz, Tetkiki Müellefatı Şer'iye azasından Hüsnü Efendi merhumların tetkikından geçmiş ve takdirlerini kazanmıştır.

Sühulet kütüphanesi mühürüne ve 719 sahife olmasına dikkat ediniz.

Müzeyyen ciltlisi 200, varakaları yaldız ciltlisi 250, en iyi cins kâğıda basılmış. Yaldızlı fevkalâde ciltlileri 300 kuruştur.

Satış yeri: Sühulet kütüphanesi.

Verem, Kalp
MÜTEHASSISI
Dr. CEVAT CEMİL
Muayenehanesini Beyoğlu İstiklâl caddesi Rumeli Han 2 No. ya nakletmiştir. Her gün 2-6, Tel. 42927
11047

Kimyager Hüsameddin
Tam idrar tahlili **100** kuruştur. Bilûmum tahlilât. Bahçekapı, Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı
11747

İstanbul 7 nci icar memurluğundan:

Tamamına yeminli ehli vukuf tarafından 2400 lira takdir edilen Bakırköyünde Zeytinlik mevkiinde Birinci sokakta kâin 3 numaralı maabahçe bir bap hanenin yüz hisse itibarile 35 hissesi açık arttırmaya çıkarılmış olup 20/1/934 tarihinden itibaren şartnamesi herkese açıktır. 12/2/934 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul 7 nci icra dairesinde satılacaktır. Arttırmaya iştirak için % 7,5 teminat akçesi alınır. Müterakim vergi, Belediye ve vakıf icaresi müşteriye aittir. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde ihale yapılacaktır, aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 27/2/934 tarihine musadif salı günü ayni saatte muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde en son arttırana ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde ihale geri bırakılacaktır. 2004 numaralı icra kanununun 126 mcı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayrimenkul üzerindeki hakları nın ve hususile faiz ve masrafa ait olan iddialarının evrakı müsbitelerile yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. İşbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket edilmek ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 933/494 dosya numarasile memuriyetimize müracaatleri ilân olunur. (11767)

PEK UCUZ VE ACELE
Satılık Çiftlik

Emlâk ve Eytam Bankası İzmir Şubesinden:

Akhisarın Marmara nahiyesinde Babacan çiftliği denmekle maruf ve müfrez yedi parçada ceman 1402 dönümlük mümbit arazi derununde tarla, mer'a, bahçe ve maamüstemilât ebniyeyi havi çiftlik İzmir İcra dairesi tarafından açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

Müfrez parçalarının ayrı ayrı satılması da mümkün olan bu mümbit ve mahsüldar çiftliğin heyeti mecmuasına İcra dairesince ancak on dört bin yedi yüz lira kıymet takdir edilmiş ve arttırma neticesinde başka alıcı çıkmazsa kıymetinin yüzde yetmiş beşini verene ihalesi mukarrer bulunmuş olduğundan çiftlikle uğraşanlar için kaçırılmıyacak bir fırsattır.

Müzayede 27/1/934 cumartesi günü saat on birde Akhisar İcra dairesinde yapılacaktır.

Arttırma şartnamesi 16/1/1934 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için 933/6914 numara ile Akhisar ve İzmir İkinci İcra Dairelerinde umuma açıktır. Fazla malûmat almak için Emlâk ve Eytam Bankası İzmir şubesile Akhisar ve İzmir İkinci İcra dairesine müracaat edilmelidir. (22)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

İstanbulda Hocaalâettin mahallesinde Fincancılaryokuşunda eski 4, 6, 8, 10, 12 ve yeni 65, 67, 69, 69/1, 71 numaralarla murakkam üst tarafları esya vaz'ına mahsus kemerli dokuz adet oda, bir han avlusu, alt ve üst kısımları depo vaziyetinde olan bölmelerle ayrılmış höcereleri müştemil mağazası bulunan han «çarşı» bedeli iki taksitte ödenmek şartile muhammen 26000 lira kıymet üzerinden kapalı zarf usulile 23 kânunusani 934 salı günü saat 14 te satılacaktır. Taliplerin muhammen kıymetinin % yedi buçuğu nisbetinde teminat mektuplarile teklifnamelerini yevm ve saati mezkûrdan evvel İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonu riyasetine tevdi eylemeleri. «M.» (7093)

Holantse Bank-Üni N.V.
Sabık Bahrisefit Felemenk Bankası
İstanbul Şubesi
Galata Karaköy Palas Meydancık Alalemci Han
Her türlü Banka muameleleri. Kasalar icarı
UMUMÎ MÜDÜRLÜK: AMSTERDAM
Şubeleri : Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo

Karamürsel icra memurluğundan:

Karamürselin Hacı Mehmet mahallesinde mukim iken elyevm ikametgâhları meçhul bulunan müteveffa Mürteza Efendi zevcesi ve çocukları Nadide, Nezahat, Nigâr Hanımlarla Süleyman Efendi

Murisiniz Mürteza Efendinin Ziraat Bankasına olan borcundan dolayı haczedilen Karamürselin Tavşanlı karyesinde üç kıt'a nısıf hisse tarlaya seksen lira kıymet takdir edildiğinden bu bapta itirazınız varsa üç gün içinde der meyan etmeniz lüzumu ilân olunur. (11772)

Dr. İHSAN SAMİ
BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI
Umumî kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopi, hususi aşılar istihzarı. Kanda üre şeker, Klorür, Kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 189 Tel: 20981
11647

Dr. A. KUTİEL
Karaköz Topçular caddesi No **33**
(10572)

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden:

Cerrahpaşada Kürkçübaşı mahallesinde Hubyar taşmektep sokağında 13 numaralı hanede mukim iken vefat eden ve terekesine mahkememizce vaziyet olunan Abdülvahap Vehbi ef. ye ait Şeyh Sünusi imzalı bir adet altın saat 6/1/934 saat 14 te Sandal bedesetninde ve müteveffaya ait kitaplar 8/1/934 saat 11 de Beyazıtta Sahaflarda ve müteveffaya ait tereke eşyası 9/1/934 saat 11 de mezkûr hanede bilmüzayede satılacağı ilân olunur. (11788)

Askerî Fabrikalar ilânları

300 Ton Gazoil

Yukarıdaki malzeme kapalı zarf suretile 22/1/934 tarihinde saat 14 te ihalesi icra edilecektir. Taliplerin şartname için hergün öğleden sonra münakasaya girmek için de o gün teminat «ve teklifat» ile müracaatleri. (7131)

MACERA ROMANI: 4

«Kan izlerini takip ediniz!»

İngilizceden tercüme eden: Ömer Fehmi

Bir koltuğa oturdu, yumruklarını sıkarak sesini yükseltti:

— Bu iblisane plânın en büyük hususiyeti de bu ya! Kızıl hattın boyu tam 280 kilometre... Düşmanlarımızla bu 280 kilometrelik hattın hangi noktasında karşılaşacağız? Bu muazzam sahayı nasıl tarassut altına alacağız?

— Siz keşif için Zürihe elbet bir tayyare göndermişsinizdir.

— Evet evvelki gün gönderdik. Hiçbir netice alamadan geri döndü.

Polis müdürü yumruğunu haritanın üzerine vurarak bağırdı:

— Ah parayı teslim için şöyle gözönünde, muayyen bir yer tayin etseydiler ben onlara gösterirdim. İblisler, 280 kilometre uzunluğunda bir yol çiziyorlar. Öyle bir yol ki otomobille gitmek imkânı yok. Hiç şüphesiz ateş yakacakları yere tayyare de inemiyecek. Bu mel'un plânın önünde çocuklar gibi âciz kaldığımı düşündükçe deli oluyorum.

M. Leruj pencereye doğru gitti. Alnını cama dayadı. Dışarı bakmağa başladı. Sonra daha sakin bir sesle ilâve etti:

— M. İgzel hakikati sizden ne diye saklıyayım, biz tahkikatımızdan en ufak bir netice bile elde edemedik. Bu dağa kaldırma hâdiselerini örten esrar perdesinin arkasında ne var? Çerka ile Kuladi nasıl kaçırıldılar? Şimdi nerede ve ne vaziyetteler? Hiç... Hiçbir şey bilmiyoruz. İşte bu sebeple sizi yardıma çağırdık. Bu işte nasıl isterseniz öyle hareket etmekte muhtarsınız. Biz size tâbi olacağız.

İgzel hafifçe güldü. Sonra kaşlarını çatarak sigarasının ucuna baktı.

— M. Leruj, bu doktor Benhaym ve Madam Olga hakkında tahkikat yaptınız mı? dedi.

Polis müdürü hayretle gözlerini açtı:

— Yoo!

— Âlâ! O halde ben kendilerile görüşmek suretile işe başlıyayım. Aldanmıyorsam, bunlar kaçırılan diplomatları en son olarak gören kimselerdir, değil mi?

— Evet, şimdi mi görüşmek istiyorsunuz?

— Derhal.

— Peki M. İgzel, bana bir dakika müsaade ediniz.

Polis müdürü telefonun başına geçerek konuşmağa başladı ve bir iki dakika sonra ne doktor Benhaymın, ne de Madam Olganın otellerinde bulunmadıklarını haber verdiler.

— Şu halde M. Çerka ile M. Kuladinin dairelerini görmek isterim.

— Siz bilirsiniz. Fakat bana kalırsa... Bilmem nasıl söyliyeyim, biz oralarını adamakıllı aradık. Müfettiş Sarrin epey uğraştı.

İgzel ayağa kalkarak cevap verdi:

— Zarar yok. Bir de ben göreyim. Oturup uzun uzadıya düşünmeğe ne vakit, ne de imkân var. Mademki mutaarrızlar vasıtasile kurbanlarını bulamıyoruz, şu halde kurbanlarının izlerinden yürüyerek mutaarrızlara gideceğiz. M. Çerka ile Kuladi kaçırıldılar, peki ama M. Aristit Leruj hiç düşünmediniz mi, neden başka devletlerin mümessilleri kaçırılmadılar da M. Çerka ile Kuladi kaçırıldılar? İşte ben bunun sebebini anlamak için dairelerini gözden geçirmeği istiyorum.

— Anlıyorum. Fakat bizim mesaimiz neticesiz kaldı.

Polis müdürü daha fazla ısrar etmedi. Kapıya doğru yürüyerek:

— Maamafih haklısınız, dedi. Belki siz bizim gözümüze ilişmiyen bir iz, bir ipucu bulursunuz.

Beraberce çıktılar. Polis müdiriyetinin kapısında M. Aristit Lerujun büyük otomobili bekliyordu. Derhal yola çıktılar.

Gece olmuştu. Tatlı ve ılık bir gece... Gök yıldız içinde idi. Monblanın rıhtımını geçtiler. Leman gölünün ıssız sahilinde yirmi dakika kadar bir yolculuk yaptıktan sonra M. Çerkanın oturduğu otelin çiçekli bahçesine dahil oldular.

Baron İgzel ile M. Aristit Leruj kızıl hat meselesinin esrarını aydınlatmak için artık müştereken çalışmağa başlamışlardı.

****

«Büyük Yıldız Oteli» nin sahibi polis müdürünü hürmetle karşıladı. Sovyet diplomatına ait dairenin anahtarını derhal teslim ederek:

— Müdür beyefendi, dedi. Emriniz veçhile daireye kimseyi sokmadım. Ben de sizinle beraber gelecek yim mi?

— Hacet yok!

İgzel ile polis müdürü asansöre binerek dördüncü kata çıktılar. Baştan aşağı halı ile kaplı koridorlarda kimseler yoktu. Her tarafta ağır, derin bir sessizlik hüküm sürüyordu.

M. Çerkanın 23 numaralı dairesini ararlarken polis müdürü evvelce yapılan taharriyata dair uzun boylu izahat veriyordu. Daireyi buldular. Kapıyı açarak içerisi zifiri karanlık olan daireye girdiler. M. Aristit Leruj hem sözüne devam ediyor, hem duvarda eli ile elektrik düğmesini arıyordu. Nihayet düğmeyi bularak çevirdi. Geri döndü, fakat birdenbire gözlerini faltaşı gibi açarak sustu. Bir taş yığını gibi donup kalmıştı. Karşılarında ellerindeki otomatik tabancalarla kendilerini tehdit eden iki adam vardı.

(Mabadi var)

Asipirol Necati; grip, nezle, baş ve diş ağrılarının kat'î ilâcıdır. poDesu: Bahçekapıda **Salih Necati** 11528

HASAN ÖZLÜ UNLARI

PİRİNÇ	özü
PATATES	özü
NİŞASTA	özü
ARPA	özü
BEYAZ MISIR	özü
BEZELYE	özü
YULAF	özü
MERCİMEK	özü
İRMİK	özü
ÇAVDAR	özü

Unlarını çocuklarınıza yediriniz. İstediklerini ve sevdiklerini bıktırmıyarak değiştire değiştire yediriniz. Vitamini ve kalorisi çok olan bu mükemmel özlü unlarla yavrularınız neşeli, sıhhatli, tombul olurlar. Çabuk büyürler, çabuk diş çıkarırlar, kemikleri kuvvetlenir, ishal olmazlar, çelik kollara, demir pençeye, taş adalâta, granit vücude, pürnur bir dimağa, pembe ve tombul yanaklara, azim ve iradeye malik olurlar. HASAN ÖZLÜ UNLARİLE YAPILAN MAHALLEBİ VE ÇORBALARIN ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. Hasan Ecza deposu. Taklitlerinden sakınınız.

Hasan markasına dikkat

Karacabey
Harası Müdürlüğünden:

Haranın en yüksek İngiliz kısraklarının 932 doğumlu erkek üç tayı satılığa çıkarılmıştır. Bu tayların babaları muhtelif beynelmilel yarışları kazanan ve bu kabiliyeti tamamen yavrularına intikal ettiren Onyx namındaki meşhur İngiliz aygırıdır. Mezkûr taylar 1934 Gazi koşusuna iştirak edebilecek Pürsan angle Yerlinglerin yüksek vasıflarını haiz koşu kabiliyetine maliktirler. Taliplerin 6 kânunusani 934 cumartesi günü saat 15 te Harada bulunmaları ve Pedigrilerini tetkik etmek istiyenlerin de Ankara, İstanbul, İzmir, Balıkesir, Bursa Baytar Müdürlüklerine müracaatleri ilân olunur. (7070)

Karacabey Belediyesi Reisliğinden:

Karacabey Belediyesine ait tahminen otuz ton maatravers dekovil rayı ton hesabile ve beş adet maatekne dekovil vagonu adeden 20/12/933 tarihinden 10/1/934 tarihine kadar yirmi gün müddetle açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır. Verilen bedel lâyik hadde görülürse 10/1/934 çarşamba günü saat 16 da kat'î ihalesi icra kılınacağından talip olanların şeraiti anlamak ve pey sürmek üzere Belediye Encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur. (7025)

3 üncü KOLORDU İLÂNLARI

K. O. ve 1. F. kıt'aları ihtiyacı için pazarlıkla 10,000 kilo kuru fasulya satın alınacaktır. İhalesi 4/1/934 perşembe günü saat 15 tedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere hergün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda Kolordu Satınalma komisyonuna müracaatleri. «560» (7203)

* * *

K. O. ya bağlı kıt'at ihtiyacı için pazarlıkla 100,000 kilo tüvenan kömürü satın alınacaktır. İhalesi 4/1/934 perşembe günü saat 14,30 dadır. Taliplerin evsaf ve şartnameyi görmek üzere hergün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda K. O. Satınalma komisyonuna müracaatleri. «561» (7196)

* * *

Birinci muhabere alayı ihtiyacı için pazarlıkla 3,200 kilo mercimek, 700 kilo darı, 350 kilo mısır, 200 kilo buğday ve 30 kilo keten satın alınacaktır. İhalesi 7/1/934 pazar günü saat 14,30 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere hergün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatleri. «566» (15)

* * *

Çorlu Askerî Satınalma Komisyonundan:

Açık münakasaya konulan Çorludaki kıtaat ihtiyacı için 20,000 ve Tekirdağındaki kıtaat için 28,000 kilo nohuda teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden ihalesi 4/1/934 perşembe günü saat 15 e talik edimliştir. Taliplerin münakasaya iştirak için tayin edilen gün ve saatte Çorluda Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatleri. «3459» (16)

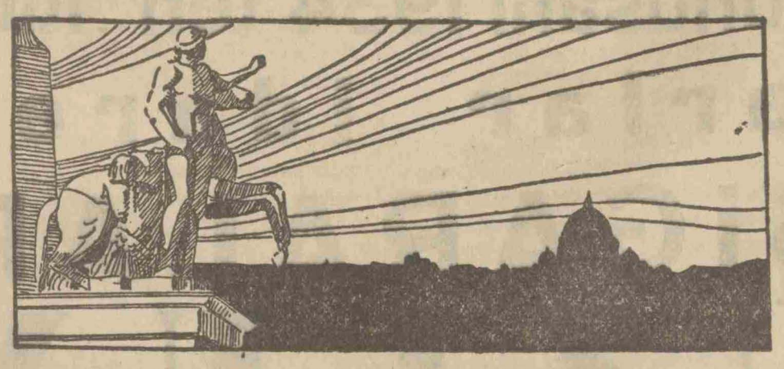

Kış Mevsimini GÜNEŞİ BOL İTALYA'DA Geçiriniz, İtalyan şimendiferleri ücretlerinde % 50 - 70 tenzilât

TURİNO : Artistokratik ve moda şehri, Piemont'nin vadileri ve sarayları.

MİLANO : «Alla Scala» tiyatrosu, galerileri, sanayii ve dağ otomobilleri

VENEDİK : Müstesna şehir, halihazır sanayiine ait iki senelik sergi, gölü ve adaları

CENOVA : Limanı, sarayları ve kışın ortasında çiçeklenmiş Rivierası.

BOLONYA: Meşhur Üniversitesi, kliseleri, stadları, güzel yemekler spesiyaliteleri.

FLORANS : Asarı nefise ve tarih defineleri, musiki tezahüratı ve şayani hayret Toskana vilâyetleri.

Birinci sınıf oteller

Cavour	Helvetia
Ekcelsior italie	Majestik
Florence Washington	Minerva
Grand Hotel	Roma
Gd. Hotel Baglioni Palace	Savoia
Grande Bretagne	

Konfor ve iktısat

PEROUSE : Obrianin kraliçesi, Fransızlaşmış şehir «ASSİSİ»

ROMA : Abideleri ve şayani hayret asrî inkişafı

NAPOLİ : Göz kamaştırıcı küçük körfezi, müzeleri, meşhur havalisi, Pompei Hercolanum, Capri adası, Sorrento yarım adasının şehirleri

PALERMO: ve TAORMİNA güneşli Sicilyada, lâtif iklimi ve çiçekli portakal ağaçları.

Tafsilât için: ENİT heyeti murahhasasına müracaat. İstanbul, Tepebaşı No. 67

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

KARABİGA YOLU

KEMAL vapuru 3 ikincikânun çarşamba günü saat 20 de Topane rıhtımından kalkarak gidişte Tekirdağ, Mürefte, Şarköy, Karabigaya. Dönüşte Mürefte, Tekirdağına uğrıyacaktır.

MUDANYA YOLU

TAYYAR vapuru 4 ikincikânun perşembe günü saat 9,30 da Topane rıhtımından kalkarak Mudanyaya gidecek ve dönecektir.

DOĞRU İZMİR - MERSİN YOLU

BÜLENT vapuru 5 ikincikânun cuma günü saat 10 da Sirkeci rıhtımından kalkarak gidişte doğru İZMİR, Antalya, Mersin, Payasa dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkaleye uğrıyacaktır.

Beykoz sulh hukuk hâkimliğinden:

Anadoluhisarında Körfez caddesinde 31 No. lu hanede oturan Şurayi Devlet azalığından mütekait Esat Beyin 19/12/933 tarihinden itibaren hacredilerek oğlu Mehmet Ali Beyin vasi tayin edildiği ilân olunur. (11765)

Beşiktaş 2 nci hukuk mahkemesinden:

Bebekte Sadrı esbak Arifi Paşa yalısında mukim iken vefat eden oğlu İsmail Bey terekesine mahkemece vaziyet edilmiştir. Tarihi ilândan itibaren ashabı matlup ve alâkadaranın bir ay ve mirasçıların üç ay zarfında Beşiktaş 2 nci hukuk mahkemesine müracaatleri ilân olunur. (11763)

İnhisarlar U. Müdürlüğü
Alım, Satım Komisyonu ilânları

1 — İstanbul depo ve imalâthaneler amelesi için listelerinde miktar ve müfredatı tafsilen gösterilen eczayı tıbbiye:
11/1/934 perşembe saat «14»

2 — Başkimyagerlik lâboratuvarı için nevi ve miktarlarile kataloğ numaraları cetvellerinde bildirilen alâtı fenniye:
17/1/934 çarşamba saat «14»

Taliplerin listeleri gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere «% 7,5» teminatlarile beraber yukarıda gösterilen gün ve saatlerde Galatada Alım, Satım komisyonuna müracaatleri. (14)

TAYYARE PİYANGOSU

16 ncı tertip 3 üncü keşide 11 kânunusani 1934 tür

Büyük ikramiye 50,000 lira

Ayrıca 10.000, 5.000, 4.000 liralık ikramiye ve 20.000 liralık mükâfat vardır.

Denizyolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel 22740

Karadeniz sürat yolu

EGE vapuru 4 ikincikânun

PERŞEMBE 20 de Galata rıhtımından kalkacak

Gidişte İnebolu, Samsun, Ordu, giresun, Trabzon, Rize, Hopaya dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Pulathaneye uğrıyacaktır. (11)

AYVALIK YOLU

MERSİN vapuru 3 ikincikânun

ÇARŞAMBA 17 de Sirkeci rıhtımından kalkacak

gidişte Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Bürhaniye, Ayvalığa, dönüşte bunlara ilâveten Bozcaadaya uğrıyacaktır. (10)

ASİPİN KENAN

Sızı soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ağrısından koruyacak en güzel ilâç budur.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Tamamına yeminli ehli vukuf tarafından otuz sekiz bin yüz yetmiş lira kıymet takdir edilen Şişlide Kâğıthane caddesinde (Şişli tramvay tevakkuf mahalli karşısında) yeni 185, 185/1, 185/2 numaralarla murakkam iki bap dükkânı müştemil maabahçe Haydar Bey apartımanı namile maruf gayrimenkulün tamamı iki yüz seksen sekiz hisse itibarile otuz dokuz hissesi açık arttırmaya konulup 14/1/934 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 27/1/934 tarihine musadif cumartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Tophanedeki eski Askerî sanayi mektebi dahilinde İstanbul dördüncü icra dairesinde hisseye isabet eden muhammen kıymeti bulduğu takdirde satılacaktır.

Arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçesile müteakim vergi belediye, vakıf icaresi müşteriye aittir. 929 tarihli icra kanununun 119 ncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususu ile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar alâkadarların işbu maddei kanuniyye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 933/233 dosya numarasile dördüncü icra memurluğuna müracaat etmeleri ilân olunur.

OSMANLI BANKASI
30 Eylûl 1933 tarihindeki malî vaziyet

AKTİF	isterlin	Ş.	P.
Hisse senetlerinin tesviyesi talep edilmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve bankalarda mevcut nukut	3.416.254	10	—
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	656.827	8	2
Tahsil olunacak senetler	5.329.841	14	3
Cüzdanda mevcut kıymetler	2.840.340	7	9
Borçlu hesabı cariler	6.446.761	13	6
Rehin mukabilinde avanslar	1,797.591	16	8
Kabul tarikile borçlular	777.610	10	4
Gayrimenkul mallar ve mobilya	644.659	8	4
Müteferrik	116.041	8	2
	27.025.928	17	2

PASİF	isterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ifraz edilen ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Mevkii tedavülde bulunan banknotlar	356.723	10	7
Görüldüğünde ödenecek senetler ve vadeli senetler	206.855	5	—
Alacaklı hesabı cariler	12.880.763	12	5
Vadeli bonolar ve hesabı cariler	1.276.493	8	9
Kabuller	777.610	10	4
Müteferrik	277.482	10	1
	27.025.928	17	2

Müdür **E. HODLER**

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur

Türkiye Umum Müdürü **A. H. REID**

4 Kânunusani 1934 ten itibaren

İnhisarlar idaresi'nin

SİGARALARI UCUZLUYOR!

Çeşit — 100 sigaralık lüks kutusu — 200 kuruştu — şimdi **175** kuruş

Sipahiocağı — Hasırlı 60, Yaldızlı 55 kuruştu .... — şimdi **45** kuruş

Gazi — Kalın 45 kuruştu ..... — şimdi **40** kuruş

ince 40 kuruştu ..... — şimdi **35** kuruş

Salon — 45 kuruştu... — şimdi **40** kuruş

Yaka — 45 kuruştu... — şimdi **40** kuruş

Ankara — 38 kuruştu... — şimdi **30** kuruş

Boğaziçi — 30 kuruştu... — şimdi **25** kuruş

iyi, temiz ve zarif giyinmek istiyenleri ancak

Yünüş Kumaşları **tatmin edebilir**

Bu kumaşlardan yapılan elbisenin ütüsü bozulmaz

Teptan satışlar ve siparişler için müracaat mahalli: Bahçe Kapıda, eski Şamlı han No. 18 Telefon: 20485

Perakende satışlar için Müracaat mahalli şimdilik: Yeni Postahane civarında Millî Spor Zeki Rıza Mağazası

RADYOLİN Diş Macunu

Temiz diş sahibine sıhhat, güzellik ve karşısındakine ferahlık verir!

Dişleri temiz ve güzel olmıyanlarla konuşurken içinizden sıkıntı duyarsınız, fakat tertemiz, bembeyaz dişli birisile konuşurken bir ferahlık hissedersiniz.

Güzel dişler gönülleri nurlandırır. Böyle dişlere malik olmak için RADYOLİN kullanınız.

RADYOLİN mütehassıs kimyakerler nezaretile, hazırlanan en nefis diş macunudur.

Satılık Süt

Halkalı Ziraat Mektebi Çiftliğinden:

350 adet sağmal koyundan ve 14 adet inekten hasıl olacak sütler müzayede ile satılacaktır. Talip olanlar «150» lira teminatı muvakkate ile beraber yevmi ihale olan kânunusaninin yirmi ikinci pazartesi günü saat on beşte Yeşilköy civarında Halkalı Ziraat Mektebi Çiftlik İdare Heyetine müracaatleri. (7136)

Ürgüp C. Müddeiumumiliğinden:

Ürgüpte bulunan kilisenin 15490 lira 50 kuruş bedeli keşifli 28/12/933 ten itibaren 28/1/934 saat 16 ya kadar bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş olduğundan taliplerin yüzde yedi buçuk nisbetinde depozito ilmühaberi veya hükûmetçe muteber istikrazı dahilî tahvili ve bir bankanın kefaleti bedeli icap istenilen evrakı fenniyesile birlikte mühürlü resmî zarfı derununa vaz ve keşifname vesaiknamesi hakkında fazla izahat almak istiyenlerin yevmi ihale olan 28/1/934 ten evvel Ürgüpte müteşekkil münakasa komisyonuna müracaatleri. (12)

Bono ve Emlâk

Mübadil ve gayri mübadil ve hazine bonolarını her yerden yüksek fiatle alır ve satar. Taşrada Noterlikten adresimize ciro edilip gönderilen bonoların parasını derhal gönderir. Teminatlı yüzde 15 kâr verilir.

UMUM Emlâk ALIM ve SATIMI

Antika ve mücevherat ve her türlü teşebbüs ve işlere uyar ve yapar. Beyoğlu ve İstanbul'un en şerefli yerlerinde yüksek varidat ve uygun fiatle apartman, dükkân ve saire alır ve satar

Adres: GÜNEŞ İŞ İstanbul Balıkpazarı Maksudiye Han No. 19

Telefon: 20670 11491

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — On adet mahrutî çadır pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 8/1/1934 tarihine raslıyan pazartesi günü saat «14» tedir.

3 — İstekliler biçilmiş bedelin % 7,5 u olan muvakkat teminatlarile belli saatten evvel komisyona gelsinler. Tasdikli şartnamesi komisyondan alınabilir. (20)

L·T·PIVER PARIS

Rêve d'or

ESANS LOSYON ve PUDRASI

Parfümöri L. T. PİVER A. Ş. İstanbul Şubesi

Sisli Ahmet Bey sokak No. 56 - Telefon: 43044

SALİHLİDE **İSTİKAMET eczanesi** satılıktır. Taliplerin sahibi Gülsüm Hanıma müracaatleri. (11461)

Sahip ve Başmuharriri Yunus Nadi

Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: Abidin Daver

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul